

زبانها را خواهد رسانید بهی سکت گرفته بر دهر جا که به پیشه که دو دوبری آید
نو تحقیق بداند که اینجا دیوان منب یا بد که در آن چاه در آئی و دیوان را کشی
امیر گفت درون چاه چگونه در آیم خواجه گفت از پیشه یا امیر داد و گفت
این کند بالا بندی و درون در آئی هر چند که چاه عمیق خواهد بود این کند در اند
خواهد شد امیر کند از خواجه بپسند و بپسند و گفت ای خواجه دیگر گفت بد
مقامها دیوان چیست خواجه گفت هر جا که باغی و حوضی به پیشه بد این
که دیوان همان چاه اند پس خواجه امیر را و دایع کرد و ناپید شد روز دیگر
بهانان روان شد و میرفت ناگاه بالا بپسند ی نظر کرد دید که دو دوبری آید
فصل آن مقام کرد و چاه دید بالا آن چاه بسیار تنگ نهاده و سوراخی با یک
در او که بران سوراخ دو دوبری می آید پس امیر بر سر چاه کند نشست
و فرود آمد درون چاه راه برد که در آن راه رفت و بیشتر مقام کشیده با
و بیشتر شد تنگ و بد بران نخسته سوراخی بود چشم در آن سوراخ نهاد
نظر کرد دیوی بر پشت نشسته و بد که آن دیو را رعد چنی گفتندی و موزنه
چهار صد زره دیو پیش او نشسته بودند و آن رعد چنی در ذکر بود بعد نقل
سر بالا کرد و گفت آن دیو را بطلبید که آن حمزه را کجا دید هست بر من تحقیق
کرده بگوید از آن جمع آن دیوان دیوی برخاست و سر بر زمین نهاد و گفت
ای شاه من در کشت بودم از دور دیدم که حمزه می آید پس سبک برگزیده

دشاه را خبر کردم رعده چینه گفت ما از سر آن بلاد ورون زمین بهمان شدیم
او هنوز دنبال ما نمیکند اردو بود برین کلمات بود امیر نوره زوزور کرد سنگ
بر در نهاد و تیغ بر کشید و میان دیوان درآمد رعده چینه آسمانک برداشت
و بر امیر درآمد آسمانک بر امیر انداخت بهلولان جرئت و تیغ در کمرش خنجر زد
که همچون خنجر برید پس بر دیوان دیگر درآمد و کشتن آغاز کرد سیلابها خون
روان شد چون تمام دیوان را امیر ز تیغ آورد و شکر خدا بعلایکجا آورد
از پنجاه بیرون آمد و در حوض درآمد خود را و سلاح خود را بشت و از آنجا نبرد
روان و راه میرفت که از دور چاهی دیگر بدید قصد آن چاه کرد و آسمانک
برداشت و مکند بسب و درون درآمد و راه یافت در آن راه رفت
تخته سنگ با سوراخ نهم بدید نظر کرده در آن سوراخ دید دیوی تخت
نشسته دید و دیوان بسیار با وی بود و آسمانک را برداشت
و درون درآمد و دیوی که شاه این دیوان بود و او را برقی چینه گفتند
برقی چینه چون امیر را بدید نوره زد و حمله بر بهلولان آورد و زخم آسمانک
انداخت بهلولان جرئت و جای دیگر با آسمانک در زمین
افتاد برقی چینه خواست تا آسمانک بردارد و بهلولان جرئت و تیغ
در کمرش خنجر زد که همچون خنجر برید و دیو در خاک افتاد گفت ای امیر
بکز خنجر دیگر زن تا این دیو جان دهد امیر گفت چنین نیاموخته ایم دیو سر بر

دجان بداد پس دیوان دیگر امیر را کرد گرفتند و در جنگ شدند بهلولان بنیر
در آمد و تیغ و دود سیخ میزد تا تمام دیوان را از صفها جدا پس از آنجا به بیرون
آمد چون روز بیا سو و قرار گرفت الف چون علوفه را که امیر المومنین حمزه
تمام شد باز یاران در وازده تا بکشادند و با تمام لشکر مهر کفار بیرون
آمدند و بشکر کفار زدند تیغ زنان میبردند تا گاه که در بر خاست عمر ایمن
پروید تا دریا بد که کبیت دید لشکری کران می آمد از یکا رسید که این لشکر
کبیت گفتند این سپاه از دشمنان بکارتست خواهی زاده زو بهین کاش
برای مدد باشد الف گفت ای کیم آمده است و آن از دشمنان بکارتست و دو کز
ند داشت و مبارز می سهمنک بود چون عمر ایمن این کیفیت را شنید
غلبه شد و در لشکر خود آمد و کیفیت بر یاران گفت آه سرد از بکارت شنید
گفتند مدد ما خدا عزوجل بسنده است اگر ده کله سوار کافری می مدد
او بیا ند چه باک پس مبارزان عرب بتیغ میزدند و سمت مغرب
میرفتند تا بهفت شب از بر آمد و لشکر کفار را میزدند چون نزد یک
شیروان رسیدند در شیروان باد شاهی بود کاه و کس نام می
داشت که او را بشروان گفتند چون پدر او بدر پسر واقع لشکر امیر لشکر
گفتار بشنید با خود اتفاق کردند که اگر درین محل ما لشکر حمزه را
بار بدهیم چون حمزه رسید بر ما لطف اندازد کند پس با جمل هزار

نوار بیرون آمدند بزرگ کفاز بزرگند و پاران امیر را با مهر کفاز بهم درون
شهر خود بردند و علوفه چند سال پیش آوردند و فراغ روز میکردند
چون علوفه شهر و آن تمام شد باز بیرون آمدند و کافران و بنال
نیکوارند و نمیکند استن و خجک کنان میکردند بعد چند روز در
شهری رسیدند که پادشاه آن شهر را متقال مغربه میخواندند
چون متقال خبر آمدن لشکر امیر بموین حمزه بشند با سپاه خود بیرون
آمد و بزرگ کفاز را نزد لشکر امیر پیش کرده در شهر خود آورد و شرط
خدمت کاری بجای آورد و چون علوفه آن شهر نیز تمام شد با علوفه
بیایران و مهر کفاز بهم بیرون آمدند و پاران لشکر کفاز را بعد از دزدند
و خجک کنان می رفتند که در حواله تنجیه آمدند و در تنجیه با دود
بود که او را بجان تنجیه میگفتند بی چون بجان تنجیه شنید که در
مها میگفتند لشکر امیر رسیده است شائان آن مقام باری داده اند
او نیز بیرون آمد و بزرگ کفاز را بزرگ کفاز را پیش کرده درون
حصار برد و دخی که داشت پیش آورد و شرط خدمتکاری
بجای آورد و همان زمان نوشته خواجیه نزد جهر رسید چون خواجیه
مطلع کرد و بدید که نوشته اند اول بنام خدا تعالی و خداوند جل و علا
و مدح خاندان ابراهیم پیغمبر صلوات الله علیه از پیش نزد جهر بر تو

که ای نیرندشایستم و بنی عرابتی ز میری بداند و آگاه باشی
شکر از تجزیه بیرون نیاری و متوکل شده بماند که شمار باله میگویند
حمره در تنجیه ملاقات خواهد شد عرابتی این نامه بخواند خوشدل
گشت تمام یاران و مهر کفارش در مان گشتند و شادی میگردند
و حال می شمرند و در عرض چون بهلولان از گشتن برق چینی و لاله او
فارغند باز آنجا روانند و راه میرفت و متزل میبرد که از دور باغی
بدید فصد آن باغ نمود چون در آن باغ رسید دید که باغی آرام کردار
و درختان سایه دار و مرغان خوش گفزار و در آن باغ حوضی آب
چون آب کلاب سپید تر از شیر و خوشبوی تر از عنبر و عطر پیدا کننده
خدای و شکلی پس امیر در آن حوض درآمد و غسل پاک کرد و نماز خواند
بگذار و زمانه بگذشت قرار گرفت و یکیزه کو رینداختن رخ کرد
بعد از آن در باغ در گشتند و بدید که یکجای نه رفیع بر آورده اند
پنداشت مگر او میان درین خانه خواهد بود زمانه بگذشت
ناگاه و پوز خانه بیرون آمد با دو سر چون اندیو امیر را بدید سر بر زمین
نهاد و گفت ای امیر من مطیع ازوغ شاه بریم چون و برین مقام است
قد مریخه کردی مرا خدمت تو فرض است پس امیر را درون خانه برد
و خوردنهای یاداروی بهوشی پیش آورد امیر آن طعام خورد و در زمان

بهوشش شد و بود و سر چون امیر را بهوش دید تمام سلاح از وجود
علاحده کرد و یکی کرده در دخی بیادخت و بهلوانرا محکم بست
بهوشیار کرد و چون زدن گرفت خندان خوب امیر را بزد کرد
اندام او قطره قطره مثل لیس آن دیو یک شتر بر پشت و پوست
او باز کرد و امیر را در آن پوست پیچید و بالا کوه دیداشت از قضا
سیمرخ نام جانوری در کوه قاف بود گشت آن جانور در آن
مقام افتاد امیر را خیلی زد و برای بچکان برد و شیار و را نیز زد و
چون سیمرخ امیر را موئین حمزه را در شیار آورد پیش بچکان نهاد و خود
جای دیگر پرواز شد بچکان پوست را در پندادی زاده بدیدند و آن
جانوران چون طوطی و شارک سخن میگفتند با امیر گفتند تو کیستی امیر
قصه و واقعه پیش بچکان سیمرخ بگفت جانوران ساکن مانند جانور
سیمرخ رسید تمام کیفیت بچکان بگفتند سیمرخ امیر را گفت ای حمزه الخ
بود بدو شد اکنون چه فرمائی امیر گفت باز در آن باغ که آن دیو
مرا بر تاسلح خود بست تمام سیمرخ امیر را بر پشت گرفت و از دیوار گذرانید
و هم در آن باغ آورد امیر سیمرخ را و دراع کرد و اهاسته در شب آمد
و سلاح از درخت فرو آورد و بپوشید و نوره زد و پوز خواب
بیدار شد چون امیر را مستعد بدید حیران ماند و جمله اسپاسنگ امیر

۹۰
 چو آمد کرد بهلوان از یکو حجت زد متبسم بر دیو چنان بگذارد که چاهیل
 زد و او را زد و دیو در زمین افتاد و گفت ای امیر بزرگم دیگر بزن تا این دیو بمیرد
 و چنان دید بهلوان گفت از اینست چنین نیاموخته ام همین یکم ختم بستی پس
 دیو در دست داشت بر سنگ زد و چنان بداد امیر المومنین حمزه چند روزی
 بیاورد و در وقت میرفت ناگاه نظر بر دو افتاد و قصد آن کرد چاهی بدید
 که مثل آن پیش از آن دیده بود پس آسپاسنگ برداشت از آنجا دور
 کرد و کمند بست درون آمد راه دید روشن در آن راه میرفت همان گشته
 سنگ را پیش دید یک سوراخ در آن سنگ داشته نظر کرده دید و بخت
 نشسته است که آن دیو را سموم و بگفتندی و آن سموم میان دیوان
 دیو بی بود و بیار صفت چون امیر گشته سنگ برداشت و درون آمد
 نظر سموم دیو بر افتاد از بخت بر حجت و سر بر زمین نهاد و دعا
 و سنن را می آغاز کرد و گفت رومان امان ای بهلوان امیر گفت
 بگذارم شرط امان میطلبی سموم گفت هر چه فرمائی امیر فرمود بشرط ترا امان دهم که مرا ایامی
 که در کوه قاف هستند بجائی و بعد از آن تو بر تریسه بروی و طاعت ایشان
 کنی سموم گفت ای امیر از اینجا است روزی راه هست که تمام دیوان کوه قاف
 جمع شده اند و یک پدید و سمند است هزار دست و سر دارد و میخوردند که در
 شهرستان زرین مغمور گرداند امیر گفت بیرون آئی و پیش من راه برگرد پس

بهلوان بیرون آمد بعد سهوم دیو نیز از چاه بیرون آمد بهلوان گفت
در حلقش نهاد و پیش کرده می راند چون شب می افتاد بر درختی
ببستی و چون روز می شود می کشد می و روان میگرد و می راند
تا در آن مقام رسیدند سهوم کوچی نمود و گفت ای امیر بهین
و این کوه آن دیوانه اکنون مرا بگذارد تا بر فریسی بروم امیر هر دو
کوشش سهوم دیو برید را کرد و خود بالا و پشته برآمد نظر کرد
هزار در هزار رزه دیوان جمع شده اند چون دیوان امیر را بدیدند
نعره زدند و گفتند اول این را بکشیم بعد قصد هر یان کنیم امیر پشته
فرود آمد و صمصام و قهقام را بکشید در دیوان افتاد و می کشت
و از کشته پشته بر می آورد که مدت سه شب روز برآمد دیوان
از جنگ بازگشته و همدان هجرا فرود آمدند امیر نیز ای بیایا بود که نگاه
کرد برآمد و از میان کرد سوار می بیداشت چون نظر بر آن نوار افتاد
و در دل گذراند که باری آن نوار صورت آدمی میماند چون نزدیک
رسید از سبب فرود آمد و پیش امیر سر بر زمین نهاد بهلوان نیز
برخاست و پیشتر شد چون نیکو نگاه کرد دیدد و پشته خشت که فریسی
پس دختر را کنا رکرفت و سرش بر سید و گفت ای فرزند کی آمدی
فریسی بر امیر گفت چا بوسان ما همیشه کرد قومی باشند و اجناس میسازند

چون درین مقام رسیدی مارا خبر کردند که امیر را هم مشکل نیست
برای یاری دادن تو آمده ام اکنون امیر تو از کشتن دیوان در سه روز
تقصیر نکردی اکنون تماشای ما بکن پس فریشتی در شب سوار شد و بیست و
زنگ بستند و در میان دیوان افتاد هر که بر سر میزد و سر میزد کوی
می غلط بند و هر که بر سر میزد و با میزد و هر که بر سر میزد و با میزد
تا در ساق فرو می آورد و اگر در هوا می رفت و او نیز در هوا می شد و پورا
می کشید چون دیوان الحالت بدیدند گفتند چون حرة تنها بود و در کشتن
تقصیر نمیکرد این زمان یاری و شش نیز رسید یکبار که نعره زدند و باید
شدند فریشتی امیر بر آمد بهلوان گفت ای فرزند در کشتن دیوان تقصیر
نکردی پس این زمان من از جهت شهرستان بنیم شدم پس امیر دعا کرد
الحی این دختر را و مرد را از بخشش باقی آواز داد و حسین علی خلافت نشیند
فریشتی را مرکب نباشد پس بهلوان دختر را و دعای کرد و خود روان شد
و الله اعلم بالصواب و استان بنشینم چون امیر و معین حرة فریشتی
با ذکر و اند و خود روان شد و راه بر رفت نگاه ماده نزد بود
صدوقی بنشین کرده می کرد و میگوید الله حرة را برسان امیر چون این
آواز بشنید چنان ماند و بنشیند گفت ای عورت حرة را چه خواهی کرد
عورت گفت هر من درین صدق است اگر حرة برسان این را از صدق بیرون

آرد بهلوان گفت پسر ترا درین صندوق که انداخته است مورت گفت
سیمان بنیغیرم این را درین صندوق انداخت و گفت باش تا حظه
پیدا شود و آن پند خود را از تو بستاند و ترا زین بند را کند امیر گفت نود و نه
نزد بود درین کوه فانی شدند چرا این صندوق شکستند و مورت گفت
سه کرت جلد دیوان کوه فانی جمع شدند و یکس قفل این صندوق را
شکستن نتوانست پس امیر دست بر آن قفل زد و نام خوانیغ با بر زبان
راند و زور کرد قفل آن صندوق شکست و سر صندوق باز کرد و دیوان
صندوق بیرون آمد و در پای امیر افتاد و گفت ای پنهانگیر فرمائی تا بچشم
امیر در گذر این بنده این بنده که من در گردن او نیوارم نوم در شک
خود بروم پس امیر گفت ای دیو چه نام داری گفت از نالیش نام امیر گفت
ای از نالیش مرا میان آدمی زار و ببر پس از نالیش دیو امیر را برگردان
سوار کرد و در هوا شد و امیر را می برد تا نزدیک ابررسانید و بر پهلوان
گفت ای حظه دنیا را چگونه می بینی امیر گفت همچون یکمنزل سراسری می بینم
پس بلند تر بر و بعد آن گفت ای حظه اکنون چگونه می بینی امیر گفت مثل
یکجوه می بینم دیو گفت اکنون بگوئی که ترا بر کوه زمین و یا بر دریا نام امیر
ای بر تخت من در حق تو نیکی می کردم تو در حق من چرا بدی میکنی دیو
ای نادان نشینده که دیو را چگونه باشد اگر تو نیکی کنی او تشنه بر تو

بدی باندیشد اکنون حکم کن که ترا بجا زخم امیر در دل اندیشید اگر خواهی
 بر دریا بزنی مرا بر کوه خواهد زد و وجود قطره قطره خواهد شد و اگر بر کوه
 زدن گویم پیش بهر در دریا بزن پس گفت ای دیو مرا بر کوه بزن
 تا زود تر جان بدهم دیو گفت من هرگز بر کوه نزنم من ترا بر دریا
 بزنم تا گوشت تو ماهیانی بخورند این یک گفت و امیر را بر تاب کرد
 بهلوان حشمت از هوای آمد ملایک را فرما نشد تا اهل زمره
 فرود آوردند چون امیر در زمین آمد چشم بگشاده شد
 و سلاحها از و جدا شده بود و هر یک جمع گرد و رو نشد و آن دیو
 چون امیر را بنیداخت و در حوض و آمد آب خوردن گرفت
 چند پری در آن حوض آمده بودند و یو بر یک سخن عاشق شدند و
 در روز هر چند که پری خود را میباید و یو نمیکنداشت که امیر در آن نه
 رسید و قصد دیو کرد و دیو چون امیر را بدید و گفت ای حمزه مرا
 هر سلیمان بیغیر بهلوان ندیده گفته بود که از تو بپشت تو ارب
 دیو زادی پیدا شود که حمزه بر پشت او باری کند اکنون اگر این
 پری را بمن عطا کنی من ترا بس بدهم بهلوان آن پری را زبان فصیح
 کرد پری یک گفت ای امیر را نالیش دیو را قبول کردم پس برابر
 بهلوان آن دیو و پری میبودند و بنال امیر مانند بعد مدت آن

پیر اصل با نذر انعام مدت حمل بچه ندادن بجه بصورت سبب شد و لیکن
سه چشم داشت آن بیوم چشم زیر کاکل بود بجه و آنکه از مادر
جد است حجت زد و بر امیر کند و سر خود بر بای امیر میمالید بملوان دور
اشق و یوزاد نام نهاد و سرش را بوسید و در پرورش او بر پر
جهد میکرد تا چند روز گذشت پس از نایش دیو بر پری آغاز کرد که
ای پری چرا این صفت را داری که بر فرزند من آدمی زاده شود
شوهری گفت ای نادان اگر فرزند تو لایق شواری نبودی صورت
اسبب نکشتی تو دیو من پری زاده ما چرا اسبب نمودی و گفت هرگز
نشود که من را دادم من حمزه را خواهم کشت چون بشود بود
این کلمات شنید بر حجت و چهار بای خود بر سر دیو خنان برد
که مغر از دماغش بیرون آمد و پری بگریخت بملوان از خواب
بیدار شد و دیو را مرده یافت و بر برانید و داشت که بگوید
کرده باشد بعد از شق و یوزاد او را نکشت پس از اینجا رود و اشق و
دنبال امیری آمد چون شب افتاد بی امیر در خواب شد بی و پری
بیامدی اشق و یوزاد را بر میدادی برین منط اشق و یوزاد
و گاه چوبدن گرفت امیر امین حمزه هر زور راه میراند چون
زمین کو مار رسید راه میراند روزی اشق و یوزاد دنبال امیر

بست زمان میرفت هر چهار ستمهاش بظرفید بر جای اسناده ماند
و جنبیدن نمیتوانست امیر منجر بماند در فکر شد که خواجه خضر صلاواه الله علیه باید
امیر در بای خواجها افتاد و کیفیت اشford پوز او یافت خواجها چهار فعل بکشید
و بدست مبارک خود در باها اسب محکم بست امیر گفت ای خواجها چهار
فعل دیگر بدو اگر این فعلها بریزد یا زد دیگران چهار گفت کنم خواجها گفت
ای فرزند و قشید این فعلها از اسب جدا شود و بداند که تقدیر تو رسیده با
امیر ساکن ماند و خواجها باز گفت امیر راه را ندان گفت از دور حصار
بدید آن حصار پر بایان سبز پوشش بود چون سبز پوشان از آمدن امیر
خبر یافتند بکشتن امیر بیرون آمدند و امیر را درون شهر بردند و
شرط همان نواز بر جای آوردند و در شب بهمان از درون کوشک
فرود آوردند امیر اینجا بیا را میدوید به نیم شب آه سرد شنید پس بر جای
و در بر آن شد که پس آه سرد که میزند چون نیکو نگاه کرد حجه لب دید
و در یافت که از درون حجه آه بر می آید بر خاست قفل حجه بگفت
و در حجه باز شد و او را از آن حجه بیرون آمدند امیر از ایشان
پرسید که شما کیستید گفتند ما آدمی زادیم و از ملک عرب هستیم امیر پرسید
چه نام دارید و چه کسب میکردید و اینجا چگونه افتادید گفتند کارا آشوب
نام است و در دیم را بهلول میگویند و آشوب ملاح است و بهلول نفاس

ای امیر مادر چهار برای بود اگر یوار شده بودیم که از قضا جهان
بشکست ما غرق می شدیم که بریان سبز پوشش رسیدند و ما را
از غرق شدن برگرفتند و درین مقام آوردند و روز ما را بیوم
روز باشد که درینجای هشتم چون روز شد شاه سبز پوشی برآمد
و گفت ای شاه بریان ایشان ادب مانند مراد هدایت کن گفتند
نهی سعادت پس انوب گفت ای لعل کو بین حمزه ازین بریان یک نشی
بستان تا دران سوار شویم و زود تر با باد ایند برسانیم امیر همچنان
کرد و کشتی از بریان بشد و با انوب و بهلول و شهود نوزاد
سوار شد و در دریا میرفت که ناگاه یک جهان تاریک شد
چون ابر سیاه جانوری از هوا پیداشد امیر گفت ای باران این
چه بلاست انوب گفت مگر سیمرخ همین را میگویند امیر گفت
تحقیق سیمرخ همین است و چون نظر سیمرخ بر کشتی افتاد از هوا فرو افتد
و چکل در چهار زد و در هوا برداشت امیر چون دید که در هوا میرد
و دست بر کمان برد و تیر درشت چو دست بر سینه سیمرخ
چنان نزد که تیر از پشت برون آمد و چکلها شش بست شد
و کشتی در زمین افتاد زره زره شد و امیر با یاران و اسب
سلامت ماند بعد از آن سیمرخ نیز در زمین افتاد و جان بداد امیر

از وجد اگر دو بیچید در کمرش بربست بعهده بهلوان را گفت تا شور
سبزه در قلم آورد پس از اینجا پیاده روان شدند و راه می رفتند
که باغی بدادند امیر شوب و بهلول گفت که ای پادشاهان علامت دیوان
بدادند شما اینجا پیسید و پادشاهان بالا و درخت رفتند و شوق دیوان را
گفت تو برایشان بمان امیر امومین حجره در باغ و را او نظر کرد و در زیر
هر درختی کهان دیوان کاوششستند آن دیوان امیر را بدیدند و شوق
و امیر را کرد که رفتند بهلوان صمصام و مقام بیرون کشید و میان دیوان
افتاد تیغ و دود سی میزد دیوان را بکشت سیلابها و خون روان
میکرد دیوان بسیار گشته شدند باغی بر گشتند که از ایشان درخت
اثوب و بهلول افتاد شوق دیوان برایشان درآمد بدان و بکشت
کشتن گرفت هر چه دیوان از امیر گرفته بودند شوق دیوان را هم
چون بهلوان در آن مقام رسید دیوان را گشتند دید متوج بماند و اثوب
و بهلول برسد که این دیوان را گشته است گفتند با امیر چون دیوان درین
سمت بدادند جان از قلب ما برید چون نظر شوق برین دیوان
افتاد میان ایشان درآمد و هم را بکشت امیر چون این واقعه بینید
خوشدل شد و شوق را کنار گرفت و از باغی روان شد منزل بهتر
کرد و در باغی دیگر رسید امیر پادشاه را فرمود ایشان بالا و درخت

رفتند و پشت خود بوزاد را برایش گذاشت و خود در باغ درآمد و بیدار
در زیر درختی دیوان نشست و چشمش اندازد دیوان چون امیر را
دیدند یکبارگی رخسار خود را گردیدند و بگفتند و در خفا شدند
دیوان نیز متعجب گردید و گفت و برایشان افتاد و گفتن گرفت
چون دیوان لبها را گشاده شدند و یکبار هم یکدیگر گفتند چون نزدیک شدند
باقی دیوان پلایان کرد و پس امیر بریان آمد و سلام داد و بگفت
و از آنجا رواند و بر دیوان سک سران رسیدند امیران را نیز بگفت
و نیز متعجب آورد پس دیوان شتر سران رسیدن را نیز بگفت و از آنجا
روان شد پس دیوان را از سر رسیدند امیران را نیز بگفت و نیز متعجب
آورد پس از آنجا رواند و راه یافت ناگاه در بیابان رسیدند
مردی را دیدند که بالان میدوزد و امیر چون او را دیدند بگفتند و فو
که ای بالان دوز تو کیستی بالان دوز چون امیر را دیدند و بر امیر حقیقت
او را بر زمین زد و خنجر یکسید هر چند که در حلقش میرانند بریده نمی شد
تا قف او را زد و او که ای غمزه این خربان و جال است هنوز مرک او
نرسیده چون امیر او را رسید خنجر در چشمش زد و چشم راست او
شکست و او را یکدانشت خربان از دست امیر خلاص یافت
باکنزد و خود جال نزدیک امیر رسید امیر نظر کرد که کوه سیاه می آید

مقابل او با سنا و خود جال نزد یک امیر رسید و پس از آنکه دست
 بهالولان هر دو کوشش او را بگرفت و خنجر نزد چشم خنجر کور کرد
 او را بگذاشت و خروغیان هر دو پیش امیر می‌شدند و جال یک چشم
 کور خروغان نیز یک چشم کور و شیطان نیز یک چشم کور و الله اعلم
 داستان بستیم بر دهن امیر از کوه قاف و قهقهه می‌کرد
 باد شاه شدن عمر محمدی روان شد و در نتیجه و ملاقات
 کردن با هر یکی چون امیر المومنین حمزه رضی الله عنه خود جال را با خویا
 بهم کور کرد و از انجاری روان شد و در سنه پیل کوشان رسید پیل
 کوشان بادشاهی بود که او را عیسی تاجدار گفتندی و آن پیل
 کوشان صورت آدمی و خنجر پیل کوشان دیو برده بود پیش امیر گفت
 با امیر و خرم را بنزد دیو برده است امیر فریاد برخواست و راهبری
 بستند و اسفود یوز در این برابری کرده روان شد در آن بیابان در
 چاهی در آن بیابان دید و بسیار سنگ را از سر چاه بر تپ کرد و گفت
 حواصم خنجر لب چاه بست و اسفود یوز را گفت از سر چاه دور
 نشوی و هیچ دیو بر این درون نگذاری و خود درون در آمد و شکست
 بر در دیوان نهاده دید چون نظر در مورخ بگردانم دیو را دید
 بر تخت نشست و بدل فارغ ملک میراند امیر گفت زدی سنگ از سر

جاه دور کرد و خود درون درآمد و سوم دیو چون امیر را بدید حیرت
در طاق جاه بنشست امیر دست در گمان برد و تر در نشست بیوست
بیمت بای حیرت را سنون کرد و خم را است غر بوا از خشم جای
نخست بنیر سوم دیو جان نزد طرف برآمد بنیر از سنیه گذشت جان
بشت بیرون آمد دیو غلطان از طاق جاه در زمین افتاد و بوج کفت
ای امیر یکی دیگر زنی تا این دیو جان دهد امیر کفت من هرگز زخم دیگر ندم
چون سوم در یافت که زخم دیگر نخواهد زد پس سر سبک زد جان بداد
چون بیک سوم دیو مشغول شد دیوان دیگر در گریزند و خواستند
تا از جاه بیرون آیند هر دیو یک سر از جاه بالا میگرداشتند و نور آید
بر تارکش جان میزد که دیو جان میداد چون چند دیو را شوق برین
نقطه در جهنم فرستاد دیوان دیگر در میان جاه استاده ماندند امیر
چون نوم دیو را بکشت بجه او را در کاهواره بهم در زمین طاق بند
و دختر شاه عرش بجای او را بیل کوشان را برابر سبند از جاه بیرون آمد
خوارست تا دست در کمند زدند دیوان را استاده و پیشین بکشید
و چند را بکشت دیگر بوجیش آمدند اما نخواستند پس امیر دقتر
بالا کرد بعد خود بیرون آمد و دیوان را از جایت داد که بیرون
آیند دیوان بیرون آمدند و پیش امیر سر بر زمین نهادند و ناپسندیدند

بهلوان باد خنوبیل کوشان بهم در شهر پیل کوشان آمد و دختر را
 برایشان سپرد پیل کوشان چون دختر را دید و خبر کشتن سموم دید
 شد دمان گشتند و دعا و شفا و جان امیرامونین محره کردند
 و چند روز دیگر بهلوان را همان داشتند چون زمین مرتفع شد
 بیش امیر آوردند پس بهلوان بودند همچون و طالع سعدان
 زنی را برایشان سفید نوراد نهاد و وزیر تنگ و وزیر تنگ و وزیر
 بر پشت سفیدوار شد و چند پیل کوشان را برابر کردند
 و راهبری پیش کرد و عرشه تا جوار را و دایع کرد و از آنجا روان
 منازل و مراحل راه می برد کوه و شت می درید و می نمود تا
 در باغ اصف با صفا رسید باغی دید هم آرام کرد و از صفا هم تیغ
 برکشید و یکدفعه را برید و شفا خدایش دور کرد خوب
 دستیخت چون بیشتر شد اصف با صفا دید پیل کوشان
 گفتند یا امیر دران کنیزان عورت می باشد تو بر ما که کشت
 کنیم بهلوان جهان خسرو و گوکیهان و عم رسول اخرا زمان پیل
 کوشان را و دایع کرد و خود سمیت کنیز با انوب و با بهلول
 روان شد و کشتن و رکنید رسید از سبب پیا ده شد و رو
 کنیز در آمد اصف با صفا را مصلحتش دید بیشتر شد

عورت سر بالا کرد امیر را بدید از مهلا برخاست و بهلوانان گذارفت
و سرش بپسید و گفت ای فرزند خوش آمدی که من منتظر تو بودم
و امروز امیر امان داشت چون روز دیگر شد اصفا با صفا
فرمود ای فرزند جانوران که درین باغ می پرند چند پراکنش
من آرامگوینم حمره گفت ای مادر این کدام جانور اند و این را
چه خواهی کرد عورت گفت این جانوران را مرغ سمندر خوانند هر که
بوست ایشان در وجود خود به پیچید و در آتشش او را درویش بکند
امیر بخاست بر دکان بسید و هفت سچ سمندر را بکشت و پیش
اصفا با صفا آورد عورت فرمود بوست از این یکش برای خود
و برای یاران و برای سچ خود بوست اینها و موزه مادر است بکن
بس امیر و بهلول و انوشیروان بوست و از آن بوست بوستها را
کردند و بوستیدند و از سچ تا کوششش خود بوست را بوست نیند
بس اصفا با صفا بر دست بپسید و امیر گفت در هر راه
که من میروم شما عیب من شده بیابند بس بدریا و آتش رو در آید
امیر گوینم حمره بایاران دنبال او میرفتش هیچ زبان نمیکرد
از آن دریا بگذشتند و سلامت بیرون آمدند بس دریا و دود
از آن نیز بگذشتن بس بدریا و آب رسیدند آن عورت عصاره آن

آب دوشیدند و راه پیدا آمدن آن یغزلند نشند و سلامت بیرون آمدند
بدین طریق هر هفت در پانزده نشند و سلامت بیرون آمدند
عورت دو کانه نماز یکبار دو و سیر سجده نهاد جان بحق تسلیم کرد امیر
چون درین کاه صفا با صفا از دارالضابطه راه یافت و حلت کرد برای
غسل او و جوان ماند که مالت آواز داد و نمائش بگردانید پس امیر
بیاران بهم نشست بگردانید بعد از آن چون کلاه کرد عورت مرد
نزدیک خود تعالیجا آورد از این بیشتر روان شد و در شب
راه میرید **الغرض** چون لشکر امیر در نتیجه فرار گرفتند و چند سال
ماندند غلوفه تمام شد و در جربت ماندند و دست و در پیمان
انداختند و می خوردند و عمر معدی کرب لغایت کرسنگی عاجز شد
بر عمر امیه آمد و گفت ای دوست من کرسنگی کشیدن نمیتوانم اگر
اجازت دهی ازین حصار بیرون ایتم و در شهری بروم آن
شهر را مطیع خود سازم و برای شما را غلوفه بفرستم و شکم نیز
بگذرانم عمر امیه گفت ای شکم بزرگ این آن وقت نیست
که تو از ما جدا شوئی هر ده سال نزدیک رسیده است چون چندین
مشقت دیدی چند روز صبر کن عمر معدی نشند نیم شب
روانه باز کرد از نتیجه بیرون آمد و راه صحرا گرفت تنها ماند

راه میراند چون صبح دمید در مهابی رسید و دیگر کار و اینان
فرود آمدند نزد یک کار و اینان رقت و فزوه نزد و گفت
که ای کار و اینان برای خوردن ما تعجل بخری بیارید کار و اینان
چون عمر معدی را بدیدند از صلابت او کسب میدند گفتند این
دیو است و دیگر گفت اهرمن است گفت غول بیابان است
ازین بابتها میگفتند عمر معدی گفت زود طعام می آرید یا نه
تمام کنم کار و اینان بکان سسنگ نوشته پیش آوردند طعام و اینان
تمام نوشته بخورد و گفت ای کار و اینان طعام تازه بیارید که نوش
خور و شکم من ببار شود باز کار و اینان بکان سسنگ طعام تازه
هر یکی پیش عمر معدی آوردند آن نیز بخورد و گفت کار و اینان
شمار بازی میدید اینچنین طعامها شکم من ببار میشود بر وید هفت کشت
کلان و فربه بیارید بخورد کار و اینان بر فتنه هفت کوسید کلان و
فربه آوردند و نسیم عمر معدی کرب کردند بیل عاوبان از اسب فرود آمد
و کوسیدانرا از کج کرد و یکدر خنجه خشک از منج بگرد خندان بر زمین زد
که بکالاهاشد پس آتش در زد و هر هفت کوسید را سنج کرده بخورد
و در حونی در آمد و آب چندان بخورد که سیرانش پس زمین از اسب
فرود آورد و در هر اکن داشت خود پایا دراز کرده در خوابید چون

دزدان در کاروانیان در آمدند شور در خانه افتاد بل عادیان از خواب
 بیدار شد و قصد دزدان کرد و هفتاد چند دزد را از برنج آورد و دیگران
 یکریختند کاروانیان چون شجاعت عمر معدر دیدند گفتند حلال باد و چند
 خوردی ای مرد دهلوان چون روز شد از آن مقام کوچ کردند و در شهر
 رسیدند درون شهر درآمدند عمر معدر در بازار پستاد از قضا و پادشاه
 مردی اهالی را می پرانیدند بر سر که آن هفتاد شصت او را پادشاه میزدند
 در آن روزهای را پرانیدند آن هفتاد بر سر بل عادیان عمر معدر کرب
 بنشست تمام خلق سر بر زمین نهادند بل عادیان را بر تخت نشاندند
 بجز و شستن در تخت بفرمود تا طعام بیاورد پس طعام در آوردند خوردند
 و بر داشتند ساقیان سیم ساقی مرقع از زرین در کردش آوردند
 مطربان خوشگوار از تخت و نای و دف و بریط بنواختند **ب**
 بی حجاب از چشم مردان بر گرفت چشم ساقی پادشاه و حمر گرفت
 هر که از جای چیزی آغاز کردند عمر معدر کرب مرسان شد و زیر گرفت
 ای وزیر به نظیر برای من زینت بیدار کن تا در قیام کرم وزیر گرفت **ب**
 در از باد زنان میشتند اما درین شهر رسم است اگر مرد بمیرد با زن
 بهم در کور دفن کنند و اگر زن بمیرد با مرد بهم در کور زنند اگر شاه این رسم قبول
 کنند بنده دختر خود بکنیز پادشاه را بدهد عمر معدر کرب قبول کرد پس وزیر دختر

آورد و بایم عمر معدی کرد و بل عادیان چون در اول شب با او فراموش آمد آخر شب
 آن دختر بر در جوان روز شد و زیر با نام ملک بیامد و دختر خود را تا بوقت کرد
 و در چند آن قدر عمر معدی کور را کافتند پس در زیر گفت ای پادشاه بر خیز و بدست
 تا بوقت را در کور ببر و با خود بهم دفن کنان عمر معدی گفت ای زن کاسه
 زنده و نیکو نند رست با حیات در کور رفته است که من بروم و زیر گفت
 شرط این بود و تو زبان خود قبول کرده بودی عمر معدی گفت تو دیوانه
 من هرگز در کور نروم و این رسم نیز در شهر گردانند هم وزیر برداشته
 عمر معدی طعام طلبید و زیر طعام نهاد و روی به پیش آویخته آورد و بل عادیان
 بعد طعام خوردن به پیش آمد پس از سر تا پای عمر معدی را بپوشاند بعد آن
 همگی را کردند گفتند بر خیز و این تا بوقت را بدندان کبر در کور فرو و ای
 عمر معدی گفت من هرگز این چنین کردیده ام پس چو بهاء بر عمر معدی
 زدن گرفتند عمر معدی است میخورد و لیکن گفته است بی نشیند بعد نیز
 حالت بودند که امیر المومنین حمزه در آن شهر پدید شد و در آن هجوم رسید
 عمر معدی را در آن حالت بدید و شناخت بر خلافتی پرسید که ای مردمان این
 چرا میزنند گفتند کسم با این چنین است که اگر زن بمیرد با مرد بهم دفن کنند
 و اگر مرد بمیرد با زن بهم دفن کنند این مرد غریب و شهر ما رسید ما این را
 با کس قبول کردیم این دختر از ما طلبید ما کیفیت رسم ولایت برین

عرض کردیم این مرد رسم را قبول اکنون زن برادر قبول خود نمیدارد و امیر
 این بشنید بر عمر معدی گفت ای بهلولان چیزی که مردان قبول کنند ضرورت
 بر وند عمر معدی در سرو پای امیر نگاه کرد چون مدت روز کار نگذاشته بود
 و امیر پوستها را مرغ سمندر پوشیده بود و از ایشان به ریش جدا شده
 این وقت با ریش بود عمر معدی شناخت و گفت ای حشمت صفت من
 قبول نموده ام و ز بر گفت ای بهلولان این زمان منکر میشود و اگر قبول نکرد
 ما این را خوشتر میدانم بهلولان گفت ای عادی چه نام داری گفت مرا عمر معدی
 نام و من لشکر حمزه عرب ام بهلولان گفت تو چگونه اینجا افتادی گفت
 لشکر حمزه و مهر نگار در تنجیه هستند و من نیز با ایشان بودم بعد از
 کسب خود را بیرون زدم تا شهری بگیرم و علوفه برای ایشان روان کنم
 و من نیز سیر بخورم چون با ایشان بیوفایی کردم و درین محل جدا شدم
 هر اینه خدا بقایا مرا اینچنین روز پیش آورد و چون لیسرا این کلمات بشنید
 چشم بر آب کرد و از آب فرو آمد بنده عمر معدی بگفت و چون عمر معدی
 دست و پای خود گشت ده دید قصد وزیر و خلافت آن شهر کرد و گشتن آغاز کرد
 وزیر و خلافت تمام آن شهر فریاد کردند ای مرد بهلولان بلین را از سر بازدار
 امیر هر چند که منع میکرد و نمی شنید چون بهلولان دید که زیاده نمیکنند بدو
 و دست برداشت و عمر معدی را ز در داشت نزدیک کور آورد و خلافتی نهد

فریاد میکردند که ای مرد بهلولان این را در کور بندگان تابانست چه شهر ترا به هم
امیر باز عمر معدی برار تا کرد بل عادیان چون اینچنین قوت در امیر بدید باز در
سرو پای دیدن گرفت باز هم شناخت پرسید ای مرد از کجای ای
امیر گفت از کوه قاف بی آنم عمر معدی گفت چیزی خبر حمزه دارم
امیر گفت من دستارده او آمده ام بل عادیان گفت حمزه بجایست
امیر گفت در زنده گستان زرین است و با سپاهی در لک طبعی است
گفت مرا یاد میکند امیر گفت نام تو نشنیده ام عمر معدی گفت آنوس
که عرب مارافروشش کرد پس میگفت تو حمزه را اگر بینی بشناسی یا نه
عمر معدی گفت ای نادان من و امیر خرد و زریر یکجانشده ام چرا شکم
بهلولان گفت قدیم من دارم حمزه دارد و در لک من دارم حمزه دارد
عمر معدی گفت در وضع نکویی حمزه ریش نزارد امیر گفت این زمان ریش
بر آورده است امیر کلاه زنده دور کرد و عمر معدی چون خال سپرد
رخسارده امیر بدیدش حجت بدید در پای امیر افتاد بهلولان او را کنار
گرفت هر دو چندان بگریست که مرغمان هوای ایشان زار زار میکردند
چون وزیران سفیر در یافتند که امیر الهومنین حمزه این است بهار تقصیر
در رون شهر بر و طعام و شراب پیش آورد و شرط مهمانان با تمام رسید بهلولان از روز
بهانجا ماند و کیفیت عزیزان از عمر معدی روشن کرد چون هم را بدیدش شکر صدای

مرحمت محمدت را بجا آورد و الله اعلم بالقبول **در استناده بخت ششم**
چون امیرالمومنین حمزه رضی الله عنه در شهر مکه شایسته گردید و از درگاه امیر
و انبیا و اهل بیت تنجیه روان شد و با امیری را چون در رودباری
رسید امیر نظر کرد و دید که یکصد و شصت تن می آید با انبیا و انبیا فرمود تا آن صد و
برون آرد و خود سابه و برخی فرار گرفت انبیا و انبیا در آمد و آن صد و
در کنار آورد و هر چند خواست که بر دار و بر امیر آرد نتوانست پس امیر آمد و گفت
آن صد و آن را از پای کشیدم و لیکن بر دوش من نتوانستم که بیش ببارم امیر بر معده
فرمود تا آن صد و آن را بر پهل عادیان یومانی امیرالمومنین حمزه علیه السلام طلب در نهار آید
و دولت در صد و آن زد کران یافت در خاطر گذارند تا درین صد و آن به خواهد بود
در صد و آن باز کرد و بوسه های از میان صد و آن بر حجت و حلی عمر معدی بگرفت
عمر معدی گفت ای بخت من ترا این بند خلاص دادم مرا بگذار و تو هر جا که خواهی
برو و بگو گفت تا ترا نکشم که میروم عمر معدی گفت من در حق تو نیکی کردم
تو چرا بر من بدی میکنی و بگو گفت ای نادان مگر نوانسته که دیو باز تو نباشد
اگر تو در حق دیو نیکی کنی او در حق تو بدی کند عمر معدی در مانده شد و طاقت
فرمان نداشت که امیر را بطلبید تا گاه بهری پیدا شد عمر معدی چون آن پیر را دید بر خیزد
خواند و گفت ای پیر تو منصف شو که در حق این دیو نیکی کردم از صد و آن مرا کردم
و او حلی مرا نمی گذارد بگو گفت اینچنین دیو سهضاک و برین صد و آن چگونه بود

عمر معدی گفت بود پیر گفت من اسنوار ندارم و بگو گفت اگر اسنوار نداری
باز درون این صندوق روم خلق عمر معدی بگذاشت و درون صندوق رفت پیر
صندوق محکم بست عمر معدی را گفت باز دیگر این چنین عقل کنی این بگفت و ناپدید
بل عادیان شکر خدای کجا آورد و آن صندوق را برداشت پیش امیر آورد و تمام
کیفیت باز نمود و بگوید آن گفت شاید که آن پیر خواسته مصلوات الله علیه بود که مرا
دستگیر شد پس از آنجا روان گردید چون حصار نیجه نمودار شد امیر فرمود ای
عمر معدی تو با اشوب و بطلول درین مقام فرار گیر بدینا من بروم و پیشتر شوم
بر بنیم مرا نخواهند شناخت یا نه پس عمر معدی و اشوب و بطلول موازنه یکدیگر
ماندند و امیر گفت بر شوخ دیو زاده سوار شد سوی نیجه برانند و در آن روز
مهرکهار نارنج بنمرد هفتاد سال راست شده بود بر عمر امیر گفت ای پادشاه
امروز آنروز است که امیر برسد و اگر نه خواهد نرسد و روغ کوشد این
بگفت و بالا کوشک برآمد و سمت کوه قاف نظر کرد و آه سرد از جگر
برکشید هم در آن وقت دو مرغ از هوا پدید آمدند مهرکهار گفت اگر با هم
مرا امروز ملاقات خواهند یا شبیه ازین مرغان بکار خواهند زد و اگر نه
خطا خواهد شد پس دست بر کمان عاج قبضه تبار کوشش برد و تیر خنک
ترتک عقاب بر یازده مشتی را در بجه کمان پیوست
بای چپ راستون خم کرد راست غریب از جریح جایی نجاست

بنا کرد و امر ایشان را بدین شرح از ایشان گفتم
در این گفت و گو از ایشان

بسیر بر مرغان را که در نبر راست هر دو مرغ از این بدو وقت دان مرغان پیش از این نشاندند
به ملوانان نیز را بشناخت و بر چشم نهاد و بر مرغان کند بدن گرفت و امر ایشان را بر آوردن
مرغان بدو بدو چون اینجا رسید و بدو مردی پوستها پوشیده مرغ از این یک میکند
نفره زد و گفت ای وحش مرغان بمن ده امیر سر هیچ جواب نداد و گشت و بگریه میگریه
گفت ای مرد وحشی مرغان میدی باینک سنگ و ریحی تو ضایع کنم امیر گفت
این مرغان از اینها پیش من افتاده اند من ترا بکوزم بدایم و مرا می گفت
این مرغ از اینها زده است بمن ده تا بر و رسا نم امیر گفت هر کفار
کیست که گفت و خراب است هفت اقلیم است و حفت حرة عبد المطلب
امیر گفت من خود هم بر مهر کفار آمده ام و مرگفت از اینجا آمده و ترا زده فرستاده
به ملوان گفت از کوه قاف آمده ام و مرا حرة فرستاده است و مرگفت
حرة را بجا دشنی و در جه مشغول است امیر گفت حرة در شهرستان زارین
با اسبابی پیش میکند و مرا بر مهر کفار فرستاده است تا اخبار را و بگویم
لوا را توان ترا بر مهر کفار بر دم امیر سوار شد و دنبال امر ایشان روان شد
چون نظر کفار بر امیر افتاد گفتند ای خواجه تو که میگویی که بعد از ده سال است
حرة در تنجیه میاید امروز و عده است حرة بجا است خواجه گفت این سوار کی
می آید حرة است و بسیار دان گفت سوار بی حرة می نماید و باین گفت قد
حرة می نماید بخت کند گفت هرگز حرة نیست آن کسی دیگر است امیر نزد یک خندق

آمد بیاد شد حجت زد و در این خندق افتاد و دستور گفت و فی که بطایع
 زد و این دیگر آمد و در این خندق رفت و او را گذاشت که خود را فرمود و بایستاد
 و او را بر دست آورد و بفرمود که در این خندق و در میان
 کرد و رفتند و در میان مغلان و در آمد و کسی را بکشت و کسی را بزدن گفتن گرفت
 چون مغلان بسیار گشتند و در اندام بگرفتند و دستور حجت زد و درون حصار آمد
 و شیروان و خلایق دیگر گفتند اگر اسب محرمه اینجاست نماند از آن و نوک و بزرگ
 نخل شد پس امیر پیشو آمد و سوار شد و سمت بارگاه مهر گاه رسید و پیش در
 فرود آمد و رده شدند و مهر گاه درون بنیشت و مراحمه را گفت که اینده را بگو
 تا اخبار به ملوان بگویم امیر گفت مراحمه گفت که در کوشش مهر گاه را بگوئی و مراحمه
 گفت ای چشمی مهر گاه را را افتاد نمی بیند تو در کوشش او چگونه خواهی گفت
 و مراحمه میال باشد امیر گفت مراحمه گفت که بغیر کوشش مهر گاه را بگوئی پس مراحمه
 به ملوان آورد و در دند و به ملوانی مهر گاه را گفتند و بجز و اندک نظر امیر مهر گاه را
 افتاد و بر و بدکن رفت و مراحمه کلاه پوست سمند را را به ملوان دور کرد و در بنیشت
 که مراحمه است از درون بارگاه فریاد آمد مهر گاه را در پای امیر به بار بی افتاد و به کوشش
 بی شد بعد و بری قرار گرفت به ملوان فرمود تا طایفه را و بی زنند و خود از بارگاه
 بیرون آمد جمله گردان عرب را کن رفت و هر یک را معذرت فراوان نمود و بفرمود
 با تمام لشکر از حصار بیرون آمد و طایفه را و جنگ فرود گفتند و میدان بسیار بستند که

امیر المومنین حمزه رضی الله عنه اشرف و بزرگوار در میدان برانند و خیمه جولان
نمود و سیم فرس خنک خاک بر چرخ کردن میفشاند و کلاه از سر برداشت گفت
هر که داند باندانان حمزه عبد المطلب باری جل و علا مرا در کوه قاف برد
و توفیق بخشید که جمله دیوان و پربانی و اهرمندان و ناشناختان و اسب سران
و کاه و سران و سگ سران و شتر سران و بلایا و دیگر همه را ز بر تیغ آورد و دم و سلا
از کوه قاف بیرون آمدیم پس از عمر معدی آن صندوق طلبید بل عادیان
پیش از آمدن صندوق در میدان برداریم فرمود تا صندوق باز کردند تره دیوان
صندوق بیرون آمد و خود است که بگریزد امیر اشرف را کباب کرد و تیغ در کردن
دیو چنان زد که سر برین گنبد کردن از دیو جدا شد پس موبها و سر گرفت
و سمت لشکر کفار بنیداخت بجز و افتاد پس چند هزار اسب سواران
خود را بر زمین زدند راه صحرا رفتند عبادان عمر امینه نام سپاه از پیش کرده
در لشکر خود آوردند سپاه امیر سوار شدند بعد از هملوان نوره زد که سب
در میدان بیاید از دشمن ناپکار روی در میدان آورد و در کمر بکشد بر
امیر حاکم کرد و هملوان دست دراز کرد و ساق او گرفت از اسب
جدا کرد و بدو هم دست ساق گرفت و نام خدا بیغایا بر زبان راند
چون جامه بدر بدیخی در رگستان بر تاب کرد و نیمه در چپا راند و خست
و خود نوره زد و در میان لشکر کفار افتاد و بغضاً شصت و پنج تن تمام

برکشید و تنوع دو دیشی میزد هر کرا بر کردن میزد سر همچون کوئی غلط بند میزد
 بر تارک میزد تا بین پیشینج میسایند و هر کرا در میزد همچون خنجر بی برید
 مایه بوی مردان و نوره دیران طاق طاق نمودن و سهیل مرکبان تنها
 مردان مانند خاک در خاک بر تار سر مردان مانند کوی غلطان خونها مردان
 چون مانند سیلاب روان کردند همچین امیر شیخ زنان نزدیک مرآت و شیروان
 لب بد و نوره زرد و شیروان و زردین راه گزینش زندگانی کشند پس امیر صاحب
 سیاه خود اشارت داد که بر تندی کفر را فرمان امیر المومنین خمره کردن
 عرب بنواختند تا چهار رکوعی و نهال گرفتند لشکر کفر را بر زدند و از کشته ها پشته ها
 بر آوردند و تمام سیلاب در تحت لشکر کفر را بر دست آوردند امیر المومنین خمره کردند
 ستون و شیروان فرو برد و بهلوانان بر کشته ها طعام در آوردند خوردند
 و برداشتن سیاقان جسم قمرها و زینین یلورین و رک و شل آوردند
 مطبان خوشن آواز جنگ و نای و بر لبه بنواختند امیر بااران در پیش رفتند
 و کفر در روشنی رفت و آن قوم دشمنی بهلوانان بود که چهل گرفتند داشت
 و گز هفتصد مینی کاری فرمود هر روز در میدان بی استاد و بای خربت
 ز بهل من می نهاد و چهار صد بهلوانان در بای دومی جفت شدند در ره چنانکه
 نمیتوانست و هوم بای افت بندید هر چهار صد بهلوان مبارزان برایشان در ک
 می افتادند و خوشن روان در دشمنی رسید گفت ای جنگ در و ن دشمنی رو

۳۰
 ۳۱

و هوم دشمنی را برین آرد حکم فرمان شاه نوشیروان خواجہ بختک بختیار درو
دشمنیست پیش در بارگاه هوم دشمنی فرو دادند حجاب خبر بر هوم
رسانید که وزیر پادشاه هفت کشور بر در استاده بار میطلبد هوم فرمود
تا درون بیارند بختک در خنده شد و گفت ای وزیر کی را برین شکل
وزیر پیشه هر ایند آن پادشاه سرگردان شده بود و پس روی بجانب
بختک آورد بختک تمام قصه به عنوان حمزه و نوشیروان باز نمود هوم گفت
بروشاه را برین بیار چون حمزه اینجا برسد گوشت از کله او برکنم بختک
باز گشت پیش شاه آمد و پیغام هوم بگفت نوشیروان تا زیاده بختک نزد
و گفت ای بد بخت کار من برین حد رسیده که من در دشمنی بیایم و ضابطه
دشمن مرا استقبال کنند و بخواری مرا بطلبند من هرگز نروم زو من کلاه
روی بجانب خواجہ بزرگم آورد و گفت ای خواجہ دست گیر شو خواجہ
من خواهم رفت چون خواجہ در دشمنی روان شد بر در بارگاه هوم فرود آمد
و سر درون بارگاه هوم کرد چون نظر هوم دشمنی بر خواجہ افتاد گفت ای
وزیر این که می آید وزیر گفت این بزرگم حکم است بدیدن صلاح خواجہ
هوم از بخت برخاست و سر در قدم خواجہ آورد خواجہ او را در کنار رفت
و گفت ای هوم نوشیروان شاهزاده هفتاد و یک است و شما بهلول
استید پس بختا بختیستم داستان و داستان شام و بام ندیما

وگشت شب بهلوان و کبر کو در بن کبر با پادشاه را خدمت کرده اند و زان شب بهلوان
شاه به هوم گفت فرمان بردارم پس هوم سوار شد بر شاه آمد و رکاب نویسر دان را
به پوسد شاه هوم را کنار گرفت و خلعت داد و هوم با شاه در ویش
در آمد و نویسر دان بر تخت نشست هوم و شقی بر کعبه جهان بهلوان
اجلاس فرمود شاهان دیگر نیز بنشینند و در عیش نشاند و الله اعلم بالقول

داستان بیستم راجع به انبیا و اخبار چنین آورده اند

که امیر المومنین حمزه رضی الله عنه بعد از آمدن کوه قاف و شکن کفار
مدت چهل شب روزی بنحور و دو عیش بود بعد آن روی بجانب عمرانیه
آورد و گفت ای عمر نویسر دان بکار رفت عمر گفت شنیده ام که در ویش
رفت و بر هوم و شقی بنامیده است پس روز دیگر امیر از آنجا کوچ کرد
و سمت مشق روان گردانان و در منزل راه میبرد بعد مدت مدید
و عهد بعد در مشق رسید و در چهار کرد و بی آن شهر فرو دادند امیر المومنین
حمزه رضی الله عنه بر عباس گفت که نامه بنویس عباس نامه نوشتن قلم
بر گرفت و نامه نوشتن آغاز کرد و اول بنام خدا بنام پادشاه و خاندان و

ابراهیم پیغمبر خلیل الله از پیش امیر المومنین حمزه عبد المطلب بن هاشم
بن عبد مناف بر تو که ای هوم و شقی بدانید و آگاه باشید من آن حمزه ام
که در کوه قاف در آمدم و جمله دیوان و پریان را بهر مندان و ناشناختان

در شب سران و کا و سران و شش سران و سگ سران و بلا و دویگر که جناب
عالم در کوه قاف زلزله قاف آفرید و دست بغض فضل الهی برینج آورد
و بعضی را سخن خود ساختم و سلامت بیرون آمد و ام و بد و ستان خود بگویم
و غیبت من نوشیروان بن قباد و ز و بین کا و کس و شیران کا و کس و کس
و کفار دیگر مدت هزده سال قصد مهر کفار و یاران من کردند از شهر نشین
کردارند باری نیارک قبا و دوستان مرا از شهر این کفار کفار
تا آمدن من درین وقت آن کا فران بر تو نبایده اند بجز در سیدن نام باید
تو نوشیروان را با کا فران دیگر بسته بر در بارگاه من بیاری و خود نیز با مال
و خراج به بوندی و اقرار کنی خدای یکاست و دین معتز را بهم بیاور صلوات الله
بر حق است اگر این سخن کردی فهو المراء و اگر نه ترا بر در زنده کنم و خاک مشق تو
بر باد و هم چون نام من باشد امیر گفت این نامه که میسر و عمر امیر ز میسر
رضایه عنه از کس بر خاست و پیش امیر سر بر زمین آورد و گفت اگر فرمان باشد
نامه را من ببرم و جواب نامه بیارم پس امیر نامه را بطلبید بمرامبه داد و کلاه
مهر سلیمان پیغمبر که از کوه قاف آورده بود با و کرد و انرا بطلبید برد
گرفت و گفت ای عمر اگر این کلاه بتو دهم چه کنی عمر گفت این کلاه که من را
چه کار آید بملوان آن کلاه بر سر خود نهاد از چشم خدای ناپسند حاضران
مجلس حیران ماندند بعد از مایه کلاه از سر بر گرفت و بمرامبه گفت

این کلاه اینچنین کار می آید و عوامی گفت ای امیر این کلاه بمن ده که اول شکم
 نویسد و آن لاله سرزد و بمن بزم بعد از آن بختک بختار و جمل کف را راضا فتم
 این گفت برین لفظ هرگز ندانم چون تو این افعال پیدا آری مردان عالم مرا
 بگویند که حرمه سهل کس بود هرگز اخو دشمن نتوانستی عوامی عباد را فرمودی تا
 سر ما و ک نرا بریدی اگر تو بگویند بخواری که بفعل کلاه کسی را نکشی من نبودم
 عمو کند خور و ده کسی را نکشیم پس امیر آن کلاه برود عطا کرد کلاه بستید و پیوست
 در تو بره انداخت و بیرون آمد بای در راه نهاد و بفرگام میرفت چون
 درون دمشق درآمد و در بارگاه هوم و مشقی رسید گفت خبر کنید
 که عوامی آمده است بجهاب و درین روز آمدن عوامی شاه هوم و مشقی
 خبر کردند هوم پرسید چه کسی است روین گفت کاشکی هزار حرمه می
 بودی به بودی اگر آن مرد در نبود می هوم گفت عجمه میکنند بختک گفت
 ریش بادشاهان را می تراشد و خراج ریش از جلدشاهان می سنانند
 هوم گفت بطلبید تا او را به بنیم فرمان هوم عوامی را درون آوردند
 بجز و آنکه نظر هوم بر عوامی افتاد از خنده بهوش شد و گفت ای کافر
 چه میخندی همین زمان خواجی که است هوم گفت مرا که خواهد کرد با من گفت
 جز من که تواند هوم فرمود بگردید این عباد را مبارزان و مشقی تیغها
 برکشیدند و قصد کردند عوامی فی الحال کلاه بر سر نهاد و از حشمت

ایشان نابینا شد نوشتن و آن حیران ماند و گفت این زمان این هنر دیگر
عجایب پیدا کرده است پس عمرامیه کونک برکشید و بهلوی هوم دشمنی آمد
و کونک بر در بنا کوشش هوم زد هوم در راسخا خود نظر کرد و زیر خود را
نشسته و پیشش بر کله و زیر زرد و زبر گفت ای شاه دیوانه شده مرا
چه قدرت که ترا مثل زخم عمر در جباه هوم در آمد و کونک دیگر فرو
آورد هوم در جباه زوین را نشسته و دید گفت ای زوین چرا
من میزنم زوین گفت من نمیزنم این عمرامیه است که نماشا میخاید
هوم چون دریافت که حرکت عمر است دوست خود بر کشم نهاد
نباید که کار در کشم زند و کار تمام کند بختک گفت خاطر جمع دار
که بجان نخواهد گشت و لیکن لتهاء بلیغ خواهد کرد پس عمرامیه خندان
کونک در هوم دشمنی زد که هوم را در گشت آورد و تمام جامه هاش
بیرون کشید برهنه کرد پس دور شده با ستاد و کلاه از سر خود گرفت
و گفت ای هوم من نمیکنم بسیار محنت که بد که این خنده خواهی کر است
هوم گفت ای عمرامیه من با تو کاری ندارم من داغ و آن حمزه داند
عمر گفت جواب این نامر بگو و خراج ریش خود بمن ده تا باز کردم
هوم نام بخواند و سر جنبانید گفت ای عمر حمزه را بگوئی که مرا با تو خیانت
و هزار تنگی ز خراج ریش خود پیش عمرامیه آورد و عیار جهان و سر عیار

عمر ایمنه ز میبری هزار تنگه زر سنبه و باز گشت بخیمت ایبر آمد کیفیت یار نمود
 و چندان اوصاف کرد چسب و بهلوانه هوم و شقیه کرد که غیبت در ایبر
 پیدا شد و بجز ایبر گفت میتوانی که مرا بکنظر هوم را بنمای عمر گفت بر خیز تا ترا
 ببرم چون شب افتاد ایبر سلاح پوشید و بالاد سلاح جامه ها پوشید عمر را
 برابر سنبه نزد یک خندق حصار آمد حبست زد و در ایبر خندق افتاد و گمند
 ایبر شقیه پوشید و در کنگره حصار محکم بست پس هر دو بالاد ایبر آمدند و از بالاد
 فرود افتادند شب در دو کانه گذرانیدند چون صبح صادق بود و آواز دهل
 هوم و شقیه بر آمد و خلق برای تماشای هوم و شقیه دویدن گرفت عمر گفت
 یا ایبر بر خیز تا ترا تماشای هوم بنمایم پس هر دو برخاستند و رسیدان آمدند
 و میان انبویه خلائی نشستند که هوم و شقیه یا نوشیروان و زوین و شایان و دیگر
 بر سر میدان باستاند خشت زر چهل منیه آوردند و در میدان انداختند
 هوم و شقیه از اسب فرود آمد و پای بر خشت زرین نهاد چهار صد و
 بهلوان در پای او چسبیدند و قوت کردند زره از پای تفاوت نشد
 پس هوم بایر بافتانید جمله بهلوانان از پای او موازنه ده کام پراکنده
 افتادند بندگان حیران ماندند و انصاف بهوم و شقیه دادند پس
 باستاند و نوه نزد و گفت کی است رستم و شایان شام و رستم
 زلال و بام ندمان و کی است و شایان شام و کی اندکی و کور کرد و درین

۱۰۶
عصر بای من میکردند و عاشا زور من میکردند و مرا بجهت این کلمات لبشید
آهسته از جمیع خلایق برخاست و روی سوی هوم دوشه کرد و مرا بجهت خود را
لباس سوداگران کرده بود چون نزدیک هوم رسید بختک گفت ای
زومین این آئینه را می شناسی یا نه زومین گفت قد عمر آئینه را بنماید نوشته
گفت رفتار عمر هم دارد پس میان خود گفتند که حمزه نیز خواهد بود فرمودند
تا دروازه مادر شهر حاکم کنند و کل سپاه در سلاح شوند پس عمر نزدیک
هوم رسید خدمت کرد و هوم پرسید ای خواجه تو کیست عمر گفت من سودگر
مصر ام تجارت درین شهر آمده ام هوم گفت چه مطلوب دار عمر گفت
غلامی دارم نیک توانا که او مرا بر جانند درین وقت چون نزدیک ساز
بدید او را مرا حرم شده است که زود باش مرا با شاه دوشه زور آرمایه
کنان اکنون انماس من است که او را جنان در زمین بطرفا نه که جان
بخش نسیم کند و من از تشویش او بر هم هوم گفت تعجیل باش آن غلام را
بطلب عمر آئینه بانک زد و گفت ای بهلولان بولاد ای بر خاست و رسید
در آمد و برابر هوم دوشه بستاد و هوم بای بر خشت زنهاد و گفت
ای غلام بیای من بگیر امیر گفت غلام نوی ای زن کاسیر هوم گفت
ای سوداگر این غلام منکر میشود و عمر گفت بنک و ادب کن تا باز دیگر این چنین
نگوید هوم گفت ای غلام بیای من بگیر امیر گفت من اول در تو زود نکتم

نخست نویای من بکسیر بس امیر بای برخشت ز زنها دهم در آمد و بای
امیر گرفت در زورش کفار تمام در یافتند که این تحقیق حمزه است
که پیش از سینه نمی کند سینه زنده بس هوم جندان زور کرد و از ده انگشت
و ده قطره خون افتاد بای امیر بگذشت و منجر بکشتاد و در سر و با بهلوان
نظر کرد و بعد بای خود برخشت ز زنها و در حضرت بر بهلوان کرد تا زو کنند
امیر دست چپ دراز کرد و بای هوم دشتی گرفت و نام خدای
عزوجل بر زبان راند و او را از او خشت زبرد داشت در خاک زد
عمر امیه خشت زرنه ای بسیده و در توبره انداخت زو بین نوره زد
بر لشکر که بر تنه این عرب تنها و پیاده یافتیم یکبار که تمام مغلان کفار
زیر کردند و امیر را با عمر امیه بهم کرد و رفتند و در جانشند بهلوان جهان خسرو کجا
عمر رسول اخر الزمان حمزه عبد المطلب خنجر از نیام انتقام کشیده و در میان
کفار بعد واقعا و تیغ بید ریخ میزد هر کرا و در میزد همچون خبار می برید و هر کرا
بر تارک میزد تا و شخ فرو و میرساند عمر امیه را گفت ای دوست
تو هست مرا گفتا هاری عمر بسشت بهلوان نگاه میداشت و شبیه گفت
میزد و دوکان و چهار کان سوار را خاکستر میکرد و چندان شور و غوغا و دشت
افتاد که هیچ کس خبر از خود ندانستند گفتی کوپاک قیامت قیامت شد و با اسیران
صورت میدیون سیاه عرب این شور و غوغا شنیدند و در یافتند که امیر خود را

ظاهر کرد و بختک پیوست بهملوانان سوار شدند و قصد حصار کردند که معلوم
و اطرافها مردان برج و بازو فرو و در فتنه ناوک ناخج غراوه و بختک میزدند
هیچ کس دست کشیدن نمی یافت ناشب افتاد امیر سر برهنه خنجر پیش
صفت میزد و همت در دوزخه نادرقت ناکاه نظر بختک بر امیر افتاد
و بد که فرق سر برهنه است هوم دشمنی را گفت منوای که بر سر برهنه حمزه
بزن خم شمشیر بر سینه ناکاه را و تمام شود هوم گفت اگر عمر آید از قضا و او
در رشود من توانم بختک است بر سیاه خود در و ناکاه رعبه و در عرق آید
در او بختند و عمر آید را از قضا و امیر دور انداختند پس هوم دشمنی در آمد
نیج بر فرق سر برهنه بهملوان نزد چون مولز نه چهار انگشت نیج بر تارک
مبارک بنشاند بهملوان اوشنیا شد و عقب باز گشت تا حریفی را
در باده هوم خود را در فوجها و خود انداخت و بگریخت امیر قصد در دوزخه کرد
و نزدیک در دوزخه رسیده لگت بر در چنان زد که تخته نادر دوزخه
نزد زده شد پس جیت زد و در این خندق افتاد و بهوش گشت بهملوانان
بودند و امیر را برداشته در عمارتی پیل در آمد رسیده سوار کردند پس
تمام کمر ناکاه را بیرون آمدند و بر شکر حمزه زدند بکمر حمزه چنان شد
گرفت سیاه بهملوان طاقت نیاوردند و راه طلب پیش گرفتند چون
در حوالا طلب رسیدند شاهزادگان طلب با سیاه خود بیرون آمدند

و سباه امیر را پیش کرد و در روان کردند در دوازده تابستان و خندقها
پیر آب کردند تا مگر کفار حصار حلب را گرفتند و فرو دادند نوشیروان
از هم پرسید که هیچ میدانی چه مقدار تیغ در سر حمزه کار کرده است
هم گفت همچنین دانم که تیغ من تا حلق حمزه رسید باشد نوشیروان
گفت اگر تیغ تا حلق رسیدی او هرگز زنده نماند و بخنده دروازه شکستن
نمیوانستی و لیکن زخم کاری رسیده است عجب بود اگر حمزه زنده باشد
زیرا جگر حمزه زنده است این حصار هرگز فتح نشود بختک گفت
در اطراف ولایت نامها بر سران ولایتها باید فرستاد تا با لشکر
کران درین جانب بیایند بعد از بسیاری لشکری توانم که فتح شود
شاه گفت تا همچنین کنند بس فرمانها بجانب سران ولایت بفرستند
و در سر ولایت بفرستادند و هر روز مدد میسر شد که کفار زیاد
نمیشد بکفرمان نیز پشته نام مهربی رسید چون شاه نام مهربی آنفرمان
مطالع کرد و در ضمن آنچنان بار دیده بود که حمزه عرب در جهان نماند
بغایت مشرود و منیر و منعش شد و بدان دستار یکی که دختر او خود را پاک
کرده بود و او را بدان حمل مانند و سپهری زاده بود شاه نام مهربی او را
عمر یونانی نام کرده بود هر کسی میدانست که او پسر شاه نام مهربی است
و در آن روز تا آن بیست چهار سال شده بود و در نزد مردم بختاندا

شاه نامهری عمر بن حمزه را بر خود طلبید و گفت ای فرزند فرمان شاه
عادل نوشیروان بن قباد بر ما رسیده است تا با لشکر با بر و هم و حلیه که می
و حمزه که گشته شده است و لشکر او را بر دست آرم عمر بن حمزه گفت باید رفت
و مدد یابا شد باید کرد شاه نامهری گفت آن حمزه آخر پدر تو باشد عمر بن
گفت تا این زمان چرا بر من نگفتی و خبر ندادی که حمزه پدر تو است شاه نامهری
گفت معلومت گفتی نبود پس عمر بن حمزه گفت این که روا باشد که پدر من
گشته شود من انتقام پدر خود نگشتم پس با چهل هزار سوار شاه نامهری
و عمر بن حمزه در حلیه و اسب و منزل و مراحل راه می بردند بعد مدتی در سیاه
نوشیروان رسیدند جاسوسان یخچک خنجر و خنجر یخچک را میزدند که حمزه
عرب پیدا شده است و برت می آید یخچک در بارگاه می آمد که نامهری
در و ن نگذاشت تا من تو را چون نامهری پیش در بارگاه آمد برده داران
جواب می گفتند عمر بن حمزه مشت در رک کردن برده دار
چنان زد که در دوزخ رفت شور در و ن بارگاه افتاد خبر بر نوشیروان
رسید که پیش شاه نامهری برده دار را بکشت نوشیروان گفت تا در و ن
در آید پیش شاه نامهری با عمر بن حمزه در و ن در آید و دست را خد مت کرد
و بهلولان زاده عمر بن حمزه هیچ کسی را جواب نداد و نوشیروان پرسید که ای
نامهری چرا بر تو برده دار را بکشت شاه نامهری گفت برده دار در و ن آمد

و پسین دیوانه است بد بوانجا که در اکتشت پس شاه برده داران را طلبید
 و گفت شما را که منع کرد که ایشانرا نگذارید برده داران گفتند که ایشانرا
 خواججه بختک شده بود شاه روی بجانب بختک آورد بختک میخیزند
 و در گوشه نوشیروان گفت که این جوان زاده حمزه است پس نام مصر
 نیست شاه گفت حمزه یا مهرنگار عهد دارد این پس چگونه زاده بختک تمام
 دستار بچ بگفت نوشیروان متعجب و حیران ماند و شاهان مصر را شنید
 فرمود در آن وقت طعام در آورده و خوردن گرفتند هر کس طعام
 میخورد و پهلوان زاده عمر بن حمزه نشسته بود که نظر شاه هفت کشور افتاد
 دید که پس حمزه طعام نمیخورد و حاجب زمان پهلوان زاده رسانید عمر بن حمزه
 گفت درین وقت طعام نخورم و همین زمان با نو جنگ کنم پس روانی
 حاجب جواب رسانید شاه فرمود بکو جنگ بر ایچ میکنی پهلوان زاده گفت
 نو پدر مرا کشته نوشیروان گفت من نکشته ام سویی هم و شقی اشارت کرد
 که پدر مرا او کشته است این طعام من است نو بخور بعد پهلوان زاده عمر بن حمزه
 طعام خوردن گرفت شاه از پیش خود خواندها و لوانهای فرستاد پس طعام
 خوردند و برداشتنند ساقیان بسم ساقی موقوفه و زرین بلورین در کفش
 در آوردند مطربان خوش گویان از جنگ و تازی و بریط بنواختند
 می حجاب از چشم مردان برگرفت چشم ساقی باده را هم گرفت

۱۰۹
 هر یک از جای جنبی آغاز کردند هوم دشمنی چون سرستان شد فوه زد کای
 بختک حمزه عرب یگانه زدوم بختک گفت هم زبان مبارک خود فرمائی
 که تو یگانه کشی هوم گفت چنان تیغ بر سر حمزه عرب زدوم تا دوشاخ آورد
 بهلو ازاده عمر بن حمزه را یافت نماند گفت ای سک وای مسک زاده
 بلند نا اهورا پوشداری و زبان خود را کرد آرداگر نه سرست خواهم برید
 هوم گفت ای پسرک تو چه کسی که سخن فضول در بر من میگوئی بختک در
 کوشش هوم دشمنی گفت که این پسر حمزه عرب است هوم چون نام حمزه شنید
 در یافت که پسر حمزه عرب است اگر ز خود بجانب عمر بن حمزه انداخت
 بهلو ازاده که ز شش ز هوا برفت و باز بروی او حواله کرد هوم از آمد
 که ز بسند و سوی عمر بن حمزه باز چون انداخت برین نقطه میان خود
 که ز در کرزی فرستادند که ز در کرز میان ایشان خندان شد که نه این را
 فتح بودند او را ظفر هوم دشمنی بغضه از کرب خود بستاند و قصد بهلو ازاده
 کرد عمر بن حمزه بدو بدو و هماء او بگرفت و از زمین برداشت و بگردانید
 و بر پشت نوشیروان زد و نوشیروان خود را پلرزید هوم باز مقابل شد
 عمر بن حمزه سبک تیغ را برکشید و در میانش جهان زد که هوم همچون
 خیار دو نیم شد نوشیروان و زوین کاوش و شیران کاوش و شامان
 دیگران حالت بدیدند سوار شدند و از بارگاه پیروان آمدند و راه گریزند

بهلول از زاده عمر بن حمزه نیز سواری شد و دنبال آن لشکر که بخت کرده و نعره زد
 میان ایشان افتاد هر که ابر بر میزد سرش همچون کوی غلط بند و هر که ابر بر
 میزد تا دوشاخ فرو می آورد و هر که ابر بر میزد همچون خنجر می برد و از هم
 نیکو شده بود بهلولی مهر نگار نشسته حکایت میکرد که آواز نعره بهلول از زاده
 در گوشش آمد افتاد عمر امیه را فرمود زود بیرون رود و خبر این نعره بیار
 عمر سبک برخاست و بیرون آمد و در آن زمان بهشت رسید جوانی
 دید چون شبیر شتر زده کفار را همچون کله کوس بندان کرده میراند نزد پادشاه
 نظر شاه ناه مصری بر عمر امیه افتاد و از اسب پیاده شد پیش عمر امیه آمد
 عمر امیه شاه ناهر را کنار گرفت و پرسید که این جوان کیست شاه ناهر
 گفت پسر حمزه است و آن دستان را که نموده و تمام کیفیت گفت عمر امیه
 خدا بر اسبده کرد و خوشان و خورمان باز گشت بر بهلولان آمد و گفت
 ای امیر آمدن پسر مبارک باد بهلولان گفت کدام پسر عمر امیه کیفیت
 دستان را که باز نمود امیر بهلولان را نشان داد و پادشاه خود بیرون آمد
 در بارگاه نوشیروان بنشینت بهلولان فرزند را کنار گرفت و شش
 به سید بر دست خود پادشاه ناهر را خلعت پوشانید و خنجر سحاق
 پیغامبر عرم بغرزند خود عطا کرد و در عیش بنشینت فرمود تا در هر بارگاه
 طبل شادی بزنند و نوشیروان سمت مداین گرفت و در هر بارگاه

و چنانچه پیش می‌شد که در بارگاه شاهزاده مهرنگار طریق مانع بود خبر را میسر نمایند
که شاهزاده مهرنگار منعوض نشسته است و میگوید که با من عهد کرده بود که
بغیر نوعی زن نکتم این زمان سپهر از کی بیدار شد امیر عمر امیر را فرمود تا
بر مهرنگار برود و کیفیت تولد پسر کوئید عمر امیر بگوید که جهانگیر بر مهرنگار آمد
و واقع حال کیفیت مهرنگار استوار نمیداشت و می‌گفت هرگز از
دستار بجای پسر نراند تا آنکه با مادر فرزند وصال نکند او چگونه پیدا شود
هر چند که عمر امیر سوگند یاد کرد و سودند داشت ضرورت باز نداشت و کیفیت
شناختن شاهزاده مهرنگار را میسر را خبر کرد و پهلوان فرمود تا مادر عمر بن حمزه
و شاه ناصر را با پسر هم بر مهرنگار بنویسند تا گفته ایشان استوار دارد
پس عمر امیر بن حمزه با مادر و شاه ناصر خدمت شاهزاده مهرنگار آمدند
و مادر پهلوان زاده سوگند یاد کرد و پهلوان زاده الحاح میکرد مهرنگار برود
ایشان قبول کرد که بهیچین خواهد بود که شما میگویید و تشریف پیش آورد
چون ایشان باز گشتند بر قاعده خود بود و گریه و زاری میکرد و عمر امیر
بر پهلوان گفت که هیچ سود ندارد و مهرنگار هنوز در گریه است امیر خود
بر خاست و پیش شاهزاده مهرنگار آمد و سوگند یاد کرد و نرفت
که من مادر فرزند را ندیده‌ام و چرا استوار نمیداری گفت چشم بسته
برای سوگند کار کرده و میگوئی که من او را ندیده‌ام هر چند که پهلوان می‌گفت

هیچ سود نداشتند مهر نگار گفت بروای عرب من چه لایق نوام که یا من دعا
 چنانچه من کردم و بچنان یافتیم امیر را این سخن بغایت دشوار در آمد گفت
 هر آینه من لایق شمانه ام لایق نواد و مرزبان هست این سخن بگفت و بیرون
 آمد عمر امیر را گفت که اولاد مرزبان را بیار عمر را آورد و دو بند از و برداشتند
 امیر گفت بر تو ظلم کرده بودم که زن از تو شنیده بودم درین وقت
 توبه کردم باز مهر نگار را بنویسم و دم تجیل بیاورم ان گفتند با امیر این چه کنی
 وجه مشکوی بهلوان گفت برت کعبه اگر امروز در لشکر من بماند من او را
 بجای یک ششم عمر این سخن بر مهر نگار رسانید تا هزار و پشیمان شد و لیکن
 سود نداشت پس بر عمر گفت ای عمر امیر توبه با مقبل حلی برای من بجایند
 عمر گفت حای مقبل را برابر بنویسم بعد خنجر و زین نیز خواهم رسد
 بفرویت تا هزار و پشیمان با اولاد مرزبان بیرون شد مقبل بر امیر آمد
 و گفت ای بهلوان من نیز و بنال مهر نگار خواهم رفت امیر گفت
 تو نیز بدان راه شو و پس مقبل با چهار هزار سوار برابر مهر نگار و موازنه
 چهل هزار بنده و خواجه سرا یان و کثیر کان و بنال میفرستند مهر نگار و اولاد
 مرزبان را فرمود یک گروه دور از دایره من فرود آید اولاد مرزبان
 گفت من بیچاره از بند خلاص یافتم شادی میکردم و می دانستم که حمزه
 مهر نگار را هرگز نکند از دو حمزه میدانست که مهر نگار هرگز او را دست

نخواهد و او موازنه دو کرده بیشتر فرود می آمد منازل و مراحل راه می برد
 تا آنکه در شهر اولاد رسیدند آن شهر را بمقتضای نام بود اولاد مقدم شده در وقت
 شهر خود رفت و بجای او برادر خود پادشاه شده بود او را استقبال مهر نگار
 فرستاد و مقبل برادر او را گفت که اولاد پیش آمده است و شاه پادشاه
 او را قبول نمیکند و چون من به برادر خود رفتم که اگر اولاد را بکنش مهر نگار
 ملک تو باشد آن سوره در سر برادر او افتاد و بجز در آمدن در شهر بر اولاد
 چنان تیغ زد که سرش میرید و در بارگاه آمد مقبل آنکه نه خنجر کشید
 و در شکمش چنان زد که برادر پادشاه اولاد مرزبان جان برادر پس تمام شهر او
 قاپض شدند و پادشاهش ملک میرانندند تا شاه پادشاه از کرده
 امیر بفرار بود روز و شب بگریست و آن خبر در اطراف عالم
 پراکنده شده بود که حمزه از مهر نگار بفرار شد و پادشاه سلیم اولاد
 مرزبان کرد و آن خبر نزد همین کاوش رسید و همین تمام لشکر خف
 عرض کرد و مقدر در دو لکه سوار شدند و با تمام لشکر قصد شهر نیک آباد
 کردند و چند روز بر سر پل مقبل آمدن نزد همین خبردار شد و در وازنا
 پیوستند و خندقها پر آب کردند بالا و حصار شده جنگ میکرد و امیر المومنان حمزه
 از افعال خود پشیمان نشده بود و شب و روز مشغول نشسته بودی و از شرم
 بر کس چیزی نمیکفت و عمر امیر روزی بر خاست پیش امیر پادشاه گفت

ای امیر این زمان در خدمت تو بودم اکنون در یافتیم که تو مردی بیوفای من
 با بیوفایان حیوانات خود چگونه بسیر خواهی برد از عقل نمی پسندند
 و فار از بیوفایان عمر کا هد مخواه او را که صد بار ت نخواهد اکنون من خواهم
 که از تو دور شوم و خدمت دیگری اختیار کنم امیر گفت تو بنده من نه هر جا که
 خواهی و ترا خوشتر آید برو و عمر خدمت کرد و از بارگاه امیر سیر دل آمد و راه
 سمت شهر را و لا دور زبان گرفت چون با و میدویدند نزدیک شهر رسید
 لشکر کران و بد حصار کرد و در فتنه جنگ میکند از یکا پرسید که این کدام لشکر است
 گفتند زوین کا و کس است از مداین فصد کرده است و از برای سندان
 مهر نگار آمده است عمر بعد از آن حالت باز داشت و سمت لشکر امیر روان
 روز دیگر بهلوان یا یاران گفت که شمان از سبب من چرا منقص می باشید
 ای یاران ساخته شوید با عمر در لشکار بروید همه بهلوانان با بهلوانزاده در لشکار
 سوار شدند تا گاه که هوئی از پیش بهلوانزاده برخاست بهلوانزاده و دنبال
 آن که هو است دو انده می آمد از پیش عمر آینه ملاقات شد از اسب فرود آمد
 و در پای عمر آینه افتاد پرسید کی بودید عمر آینه گفت تعجیل سوار شوم و یانوا
 کار است عمر آینه پیشوایی کرده شتاب میراند که در لشکر زوین رسید
 عمر گفت ای فرزند تیغ دود سنی بگیر و حمزه و لار در میان کفار در آئی و همه را
 صفا کن عمر بن حمزه تیغ از بنام بکشید و نوره زو حمزه عبد المطلب کنان در میان

گفتار و افتاد و بیع میزد و کافران اندک بودند دانستند که حمزه سست
 بشکستند و بهلولان زاده و نبال کرد و بر زمین کا کوس رسید و زمین بهلولان
 که بخت بهلولان زاده با عمر امیه منظور و منظور باز گشت و بخدمت مهرنگار آمد
 و در دروازه بکشت و در درباری مهرنگار افتاد و نشت بهلولان مهرنگار و فرزند را
 گفتار گرفت و خوشدل شد و زمین از اینجا راه کوستان گرفت و شیروان
 در مداین قرار گرفت روز دیگر عمر امیه مهرنگار را پیش کرده روان شد و چهار
 که و بی لشکر امیر فرود آورد و عمر بن حمزه را نیز اینجا بداشت و خود در بارگاه
 امیر بیا مد و نشست امیر از غایت شدن فرزند منقص بود که خبر رسانیدند
 که عمر امیه پیش در بارگاه نشسته است بهلولان عمر معدی را فرمود که برو آن دزد
 بیمار عمر معدی از بارگاه بیرون آمد و نزد یک عمر رسید و گفت ای دزد خویش
 ترا امیر مصلحت عمر گفت من آمدن نه ام هر چند که عمر معدی جید کرد و سود نداشت
 باز گشت بخدمت امیر آمد و کیفیت باز نمود امیر شنیدن این سخن خود بر عمر
 بیامد و عمر چون بهلولان را بدید از پیش بکینست امیر قصد گرفتن او میکرد و عمر از
 پیش حیت میزد بهلولان دست بر کمان برد و عمر امیه بترسید نباید که از غصه
 نیز نزد عمر بدو در پای امیر افتاد و بهلولان عمر امیه را در بغل گرفت و دم
 بر لب کرد و گفت کی بودی عمر گفت بر مهرنگار بودم امیر گفت مهرنگار
 کجاست عمر گفت بیاتر امیر مهرنگار بر من پس امیر دنبال عمر روان شد و در

مهر نگار رسید امیر و درون بارگاه و آرمید و در نظر افتاد که امیر خود را از دست
بر زمین انداخت و دیوانه وار در سوخت هزار دین مهر نگار و وید و هزار دین
مشتاق و در دربار امیر افتاد و بکزان بکلیستند و عین حمزه را ملاقات کردند
پس از آنجا خوشان و خندان روان شدند و شنو و بی جانین آشنی کردند
و درون کوتهک بآرام گاه آمدند و کفها و مرصع بسیار بستند و طبیبها را شاف
نزد امیر فرمود ای یاران و عزیز من بنشینید مطربان خوش آواز جنگ و نای
و بربط بنوازند پس چهل شب از امیر با مهر نگار می بخورند و الله اعلم بالصواب
و استیصال است روان شدن امیر در میان بهای مهر نگار
و این از آنکه در داستان چون مدت عیش امیر میفرم شد با یاران
مشت و رت کرد به ازین نیست که بنوشیروان برویم و با وی صلاح کنیم
و بخشنود و بیست هزار دین مهر نگار را در کفاح کریم پس بطالاح سعد از آنجا
کوچ کردند و راه مداین پیش گرفتند خبر بر پا شد هفت کشور شد که حمزه و یار
شاه استقبال کردند و در تعظیم درون شهر برد و بر کرسی جهان بهلوان بنشاند
طعام در آوردند و خوردند و برداشتنند ساقیان سبب ساقی مرو قمار زین
در کردش آوردند و مطربان خوش آواز جنگ و نای و بربط و دف بنوازند
بی حجاب از پیش مردان بر گرفتند حشم ساقی با ده احر گرفت
تا هر یک چیزی از جای آغاز کردند امیر شربت بر عوامید که در ناز شاه تزویج

مهر نگار خواست کند عمر امیده جامه مراد بر دست گرفت و بر زنو باستاند
شاه گفت ای عمر چه مطلوب داری عرض کن عمر گفت مطلوب آنست
که شاه بخشندوی خود کار خیر امیر کند نو شیروان گفت من بخشندوی خود
دختر خود را بجزه عبدالمطلب نهد و ادم پس امیر در بایستان افتاد
در مداین قبادی باشند سر امر شهر مداین را ببار داشتند و شایان و شاهزادگان
و مبارزان در پیش نشسته بودند و امیر در پیش می بنجورون بود که
نفره زد و گفت که ای بختک بختیار بختک بر بای خاست و سر بر زمین
نهاد و امیر پرسید که زو بین یکی است بختک گفت شنیده ام که زو بین
در کوستان رفت و بر زمین بنا هید است امیر گفت افسوس که آن
کافر از من زنده رفت هزده سال و نبال حرم من بود زو بی هیچ
انتقام نشدیم بختک گفت یا امیر ملک خایه است اگر امیر قصد کند
تمام مال و عیال او بدست آورد امیر در حال مستی سو کند خوردن آن
زمان که مال زو بین بر دست نیارم نام نز و بچ مهر نگار خبرم عمر امیده
گفت ای امیر این چه کردی بفکر سو کند راندی بهلوان گفت این زبان
سو دندار و تعجیل و ارشود و راه کاوش حصاری پیش گیر پس روز دیگر
امیر المومنین حمزه رضی الله عنه از نو شیروان و دواع شد و مهر نگار را برابر
ستید و راه ترکستان پیش گرفت منزل و مراحل راه میرید تا منزلی

شکاری بسیار و بدو نمود یک مقام کنند مرا شکاری بی با دیگر و روز دیگر
 با تمام لشکر بهلوانان برای پنج سوار شد و شکاری با خست از قضا پیش عمر بن حمزه
 آهوی برخاست بهلوان زاده و نیال آن آهوی کرد و آن آهوی بالا پشته برآمد بهلوان زاده
 نیز برآمد نظر در صحرای کردید که عمر معوی و عمر ابیه پیدا شدند با ناک برایشان زد
 و بر خود طلبید بل عادیان و عمر ابیه بر بهلوان زاده آمدند عمر بن حمزه لشکر کفار
 برایشان نمود با ران بدیدن آن لشکرش و مان گشتند و گفتند که ای بهلوان زاده
 ما هست نفر این لشکر را بسنده ایم بی تا قبح کنیم پس هر سه نفر سمت آن سپاه
 روان شدند از یکی رسیدند که این سپاه کیت و سر لشکر این را چه نام
 شنونده گفت این سپاه برادر زاده کان زوین کا و کس است یکا را تارک
 تام و دویم را غار ترک کونند مادر زوین و خواهر و حرم او را در کوهستان
 میسرند عمر رسید از ملک خود چراغ و ریت را جای دیگر می برد گفت زوین
 شنیده است که حمزه عرب قصد ملک کرد و است از آن خوف نیاید که
 آن عورتان بدست او افتد بر خود طلبید است کردان عرب این کلمات
 در گوش کرد و ندید که یک نفره زدند گفتند حمزه حمزه کنان شود و لشکر افتاد
 نزد یکان او سوار شدند میزدان بیار گشتند تا کدام مردانک میدان
 کند و با کدام مرد نام خود را بجان کند تا ترک روی در میدان آورد و است بر جولا
 نمود برایشان بر انگشت و نفره زد که ای حمزه اگر مردی مقابل من بیا بهلوان زاده

خنک اسحاق را رکاب کرد و مقابل حریف آمد تا ترک کنی بشید بر سر
 بهلوان زاده آمد چنان بز که اول زد در میان صدا افتاد بوقت بازگشت
 عمر بن حمزه دست دراز کرد و دوال کمر او گرفت و نام خدای عزوجل بر زبان
 برد اند از صدر زمین برداشت و بالاد سر کمر داد و در زمین زد گفت بگو که
 خدای پاکست و دین منبر ابراهیم بنحیه بر حق است تا ترک افراز کرد عازرت
 نیز رسیدان در آمد و جمله بر بهلوان زاده آورد و عمر بن حمزه دست او نیز
 در هوا گرفت و دویم دست دوال کمر او گرفت و از اسب پر داد
 و بر کتف خود برد و گفت مسلمان شو و اگر نه بر زمین چنان بزم که مغر
 از کوشش بیرون آید عازرتک نیز مسلمان شد پس هر دو با بهلوان زاده
 درون حرم زد و پس در آمدند بجز دآمدن نظر امیر زاده بر خواهر و پس افتاد
 مبتلا او شد و آن دختر را کلچر نام بود و عمر معدی عاشق زن زد و پس شد
 عمر آتش گرفت هر چه جوانان بودند ایشان بودند و ما در زد و پس که عمر شمشیر
 سال گذشت بود او را برای من گذاشته اند زبیه انصاف شمان بهلوان زاده
 گفت ای عمر زال را نیز نسیم من کن تا بر دختر خود بیاشد عمر همچنان کرد پس را نجا
 در شرک امیر آمدند و حال باز نمودند بهلوان تا ترک بنواخت هر سه نفر عورت
 پیش خود طلبید و بر ما و زد و پس گفت ای عورت بر من پس تو هر دو سال
 و نبال حرم من کرده بود اندک ایام او را مقهور کرد و اندو حرم او من دست آورد

نایاب آنکه چاه کنده را چاه بسندست اکنون پسر من عاشق دختر تو شد است
 بخش خودی خود بزیاده او را میدی یا نه ما و زو بین گفت مرا به از من و اما
 در جهان دیگر که خواهد بود من این دختر را بکنیز کردادم پس رو بر کجای زن تو بین
 آورد گفت ای عورت عمر معدی کربا بشوهری قبول میکنی یا نه زن زو بین گفت
 یا امیر مرا با آدی بده و بیا چکنم بهلوان گفت این دینیت بک برادر نیست
 از نسل بهلوان است به از زو بین کا و کس است نو او را قبول کن و مسلمان شو
 مهر نگار نیز تلقین کرد بعد از آن را فرستاد امیر عمر امیر را گفت برو در لشکر
 بیار که عقد بخواند عمر امیر از بارگاه بیرون آمد و رئیس سپید علی بر خود بست
 و در راج پوشید در یکمان استن این او یکشنبه درون روند و بیرون آمد
 و دستار چون گفت که در آن در است و عصا در دست گرفت و درون بارگاه
 در آمد عمر معدی و عمر بن حمزه از بیدار شدن او حیران ماندند با خود گفتند هرگز
 این چنین مرد در لشکر ما نبود از کی بیدار شد بهلوان گفت این مرد از غیبت
 بس نکاح خواندن گرفت حاضران دانستند که اتفاقا در سب او در لشکر
 و امیر المومنین حمزه رضی الله عنه انصافها داد و هزار تن که ز عقده آنه پیش آورد
 عمر امیر آن ز را دور استن انداخت و ناپدید بعد از کربا معقودند
 و آن لباس دور کرد عمر معدی گفت ای درو این چه لباس کرده بودی
 پس تمام لشکر و مبارزان در عیش و شادی شدند تا مدت است روز در پیش روند

روز چهارم امیر کوچ کرد و دست حصار کاوش برانند چون نزد یک
 مایه و زمین برآید گفت که ای جهانگیر حصار کاوش فلو حکم کرده است اگر
 بخلاف آن شهر را آید امیراگاه شوند و روز نه مایه بندند و خندقها پر آب کنند
 و پنجم پیش آنکه کار دشوار شود اگر بهلوان برابر من ده مبارز تعیین کنند
 باشم خود اول در حصار در آیم و فاقش شوم بعده با دولت بهلوان درآید
 امیر فرمود تا عمر بن حمزه و عمر معدی و اشت بهلوان دیگر با ما در زمین
 شوند و خود دیگر روز نونف کرد پس ما در زمین باشم که نزد یک شهر رسیده
 کوتوال چون آمدن لشکر دید در روز مایه بست فرو و حصار ما در زمین
 استاده و بدینار ترک و غارت ترک نیز خود را نمودند گفتند ای کوتوال
 ما حرم زمین را در کوهستان می بروم در افتاده شنیدیم که حمزه
 راه زمین بسته است یک بازگشتم در روز مایه بکشی تا خاتون درون
 در آید کوتوال از بالا نظر کرد و لشکر خود را دید که در روز مایه باز کرد
 بهلوان زاده و سپاه عرب و حرم در آن شهر درآمدند کوتوال چون کردان
 عرب را برابر دید بر ما در زمین گفت که ای خاتون ایشان کیانند که برابر
 کرده آورده و عمر معدی که زکشی در بنا کوشش او جنای بزرگ و مغر از دماغ
 او بیرون آمد یکسان بر بهلوان دو اندند و گفتند با قبایل جهانگیر
 فلو کاوش در دست آوردیم بهلوان جهان خسر و کیهان عمل آخر از آن

چنان کنند که تعجیل نمایند و درون شهر در آیند و بنشینند این خبر امیر ارشد
و با سپاه ناهره سوی شهر برانند و در زوین فرمودند تا شهر بیاورند و زین
بر امیر شاکر کردند و بهلولان و رکاک و کس حصار در آمد فرمودند تا طبل شاد بر بردند
و مجلس بنیاد کردند و بنیاد کار خیر مهر کف کردند و کردان عرب و عرب
بنشستند و الله الهادی الی الرشاد و دستان بکم راویا
انبار چنین روایت کنند و دستان و کتاب حکایت کنند
چون امیر المومنین حمزه را ملک ترکستان و کاکس حصار مسخر شد
تا الهادی و زوین را فرمودند تا برون آورند و بفرمان بهلولان تا الهادی برون آوردند
و در لشکر قسمت کردند و هیچ کس فقیر نماند که در سپاه عرب غنی شدند
پس بطالع سعد عمر ائمه زمیری رضی الله عنه فتح امیر المومنین حمزه رضی الله عنه
بخواند بهلولان روز و شب می خوردن می بودی بجای خود در مجلس عمر بن حمزه
داشتند بود و بهلولان زاده با کردان عرب می بخورد و عمر سعد مرشد
سوی لندهور نظر کرد و گفت ای دراز باز ترا چه مجال باشد که
بالا آمدن بنشینند لندهور گفت جای که مرا امیر تعیین کرده است
و همه رفت نشستند ام انجامی می نشستند عمر سعد مرشد و رک کردان
لندهور فرمود آوردند لندهور گفت ای شکم بزرگ بدین میکنی
عمر سعد گفت نو که ام سبک که بر تو بدین کنم لندهور تبسم کرد و هیچ نگفت

بهلوان زاده چون آنجا رفت بدید بانک بر عمر معدی زد و گفت ای پادشاه
 این چه بدبختی است که تو میکنی عمر معدی گفت نوچه کی که این سخن بر من فصول دار
 میکنی بی مانی یا ترا یک فرود آرم عمر بن حمزه را داشت نهاد از کرب بر قفا
 و کمانش در رک کردن بل عادیان چنان فرود آورد که عمر معدی
 از کرب در زمین افتاد و قدری سرش مجروح شد شور و بارگاه افتاد
 بهلوان از درون بیرون آمد و احوال باز پرسید عمر بن حمزه گفت
 دیده من او بدست که دمن مشت زدم بهلوان گفت تو او را بر یک
 زدی بهلوان زاده گفت اول مشت بر لند هور زد و مرا امانت کرد
 انگاه زدم امیر فرمود لند هور داند او داند اگر لند هور از تو بکشد
 به احوال او نزدی چنانکه از عمر معدی او بهلوان ترست و آنکه تو بار مرا بجا
 کنی چه معنی دارد عمر بن حمزه گفت هر که بدیده من پادشاه کند مشت
 چه باشد کوشت از کله او برکنم امیر گفت ای سرک مایه خانه چنان بزرگ
 زخم بشیر که از مادر خورده آن هم از تو بیرون آید تا باز دیگر استخفین پادشاه
 کنی بهلوان زاده گفت مرا که تواند در زمین زدن امیر از غصه چون مار
 پیچید فرمود تا اشقر ازین گفتند چون اشقر ازین کردند که تا سوار شدند
 خبر در شهر افتاد که در میان پدر و پسر جنگ خواهد شد خلافتی برآید
 تا شایه میدویدند پس عمر بن حمزه و امیر بیرون آمدند و فوجها ببار شدند

بهلوان آشور را در میدان راند عرب حمزه را طلبید بهلوان زاده بن خنک اسحاق را
رکاب کرد و در میدان درآمد چون آن خنک اسحاق امیر را دید بر جای خود ماند
و بیشتر نمی شد بهلوان زاده هر چند که جهد کرد خنک اسحاق نمی جنبید امیر گفت
ای هرکم عقل و دیوانه را زین جانور می آموزد که او هم میدانم که تو بر من خنک
خواهی کرد بیشتر نمی شود بهلوان زاده پیاده شد امیر نیز پیاده شد عرب حمزه درآمد
دو ال کرا میر گرفت و در زور شد چندان زور کرد که زاده انگشت او
ده قطره خون بچکید پس دست از کرا میر آموختن حمزه برداشت و گفت اکنون
تو زور یکس بهلوان دست دراز کرد و دو ال کرا میر گرفت و برداشت و بر سر برید
تمام خلایق ازین کردند پس امیر بهمنه فرود آورد و در کنر گرفت تا دیری
ماند بهلوان زاده شرمند شد و در پای امیر افتاد از اینجا باز گشتند و در عینش
بنشینند بعد از آن یقین خاطر میگذرانیدند چون چند ماه یکدشت مهر گذارد
و کلچر و اجل بماند تا انصرام دشت هر دو بسر زدند و هر دو را امیر گرفت
بنام اسعد بن عمر نام داشت و پسر گفت این را شاه هفت کشور و پسر
بن قباد شهر بار نام نهادند زیرا که بنام او پسر روی بیایب عرامیه کرد
و گفت ای دوست من تو ایام که تحمل در میان روی و از تولد شدن این فرزند
نوشتر و آن را خبر کنی و نام معین کرده بباری و بر والد مهر گذارد هم بر روی
عرامیه در زمانی بر آه شد هنوز سه روز باقی بود که راه شش ماه در میان

رسید و یکایک درون هزار ستون شاه درآمد ز آمدن عمرامه بی خبر نبود
و نویشروان گفت ای عزیز هرست که گشتاب آمده عمرامه گفت ای شایسته تولد
یمنه مبارک باد که دختر نو فرزند زینب زاده است نویشروان خوشدل شد
و پهلشادی زد و نو دیس عمرامه الماس اسم کرد و نویشروان گفت
نام پدر من دورا بداد پس دورا فیا و شهریار نام شد عمرامه را خلعت و تحفه داد
و هدیه مادر برای امیر و برای پسر خود داد و باز عمر در کاوش حصار رواند پس
عمر زینب کیش مادر مهر لک را آمد و اخبار میگفت زینب کیش در جامه می کند و عمرامه را
چندان خلعت داد که حساب آن خدای دانند پس از شاه حرم و از شاه و دروغ شد
سمت ترکستان رواند روز ششم بوقت چاشت بخارفت امیر و گفت
با امیر فرزند را نویشروان فیا و شهریار نام کرد پس هر دو فرزند را بداد
سیر و ندو و برورش میالعت می بودند تا آنکه هر دو پنج سال شدند
امیرالش تراش کردی عمرامه انداخت تا هر دو ادب بیاموزد پس هر دو
بیکدیگر پیوسته شدند هرکدام را بدیدی چشمش بینا بودی بادشاهی
ایشان میخیزد و سعادت جایی می خیزید و امیرامونین حمزه رضی الله عنه
بدین ایشان شادمان بود و الله اعلم بالقبول **داستان دوم**
رضی امیرامونین حمزه در کوچهستان و دست آوردن یمن
از جانب الله چون خبر تولدش فیا و شهریار بر زوین کاوش رسید

ز وین برنو شیروان کاغذ نوشت که شاه هفت کشور بداند و آگاه باشد که حمزه مالان
زمان حرمت نگاه میداشت که خاندان او در تخت نشین کی بنویسد است
چون شاه را یکشم بازنده اعزول کنم بر تخت نشیند این زمان در خانه او سپهر
از پنج کمان پیدا شده است نو تحقیق بدان که مجروح بزرگ شدن سپهر حمزه
و بازنده معزول کند پس خود را بر تخت نشاند زیرا که تخت بر او بی سید مجروح
رسیدن کاغذ اگر شاه در پنجاب بیاید خوب شود ملک همین میگوید که حمزه را
یکشم و همین هم انجمنان مرویت که حمزه بروی فاد شود پس سپهر حمزه و همین
در شبک شوند همین راجع کبد حمزه کشند شود خارا ز دیده ملک برود و پادشاه
بر او لاد تو فاعم ماند چنگل بخنبار و شامان دیگر را نیز نوشت چنان کند که شاه را
در پنجاب بیاید و بگفته همین فصد حمزه کند و سر او بگفت پس چون نام
ز وین برنو شیروان رسید که گفت هر که حمزه برین بدی نکند چنگل را بی و در
و فقور و خاقان و ارجک و کورنگ و جلد کفار بیکر بان گفتند که است
انست که ز وین نوشت است مگر خواهد بر جگر خفت نمیداد پس کفار جلد کردند
نو شیروان از این بگفت روز دیگر در کوهستان رویشد خبر بر بعضی ارجاب
رسید که شاه هفت کشور نو شیروان از ظلم حمزه عرب بر توی آید همین چند منزل
استقبال کرد و بعزت تمام شاه را درون شد خود بر و بر تخت خود بنشاند
و خود بر آسج جهان بهدوای بنشست و گفت بر انداختن حمزه عهد من است

شهر ازین دل فارغ باید داشت زوین گفت ای ملک بهمن اگرچنان
دو بار فرمای بیاید و اگر نه او را چه کنم ای نجیب باید بهمن گفت اول نامه طلب
بجانب او فرستد اگر بیاید فهو اطراد و اگر نه در حصار دوم و حیره زند
به بندم لبلم شاه کم لبس و برادر فرمود نامه بجانب امر حیره بنویسد بیرون
بهمن از جانب و بر نامه نوشتن آغاز کرد اول تمام لایق بزرگ و مناسبت
کوچک و بیت و پیرستان بخوان نوشت که ای حیره عرب بدانگاه باشی
که از دست تو بادش هفت کشور و شیروان بنی قبادش هجده ترکستان
زوین کاوش برین بناییده اند اکنون مرا فرض شد که ترا بنیدم و لبلم
نوشت روان کنم اگر تو اینجا بیایی فهو اطراد و اگر نه چنان بنویس تا من اینجا نیام
و سر تو بکفایت کنم چون نامه مرتب شد بهمن نامه بفرستد هر دو قاصد بیکام
از کوهستان بیرون آمد و راه ترکستان بهمن گرفت منزل و مراحل راه
باز به بعد مدت در کاوش حصار رسید پیش دربارگاه امیر المومنین حیره فرستاده
باشند و گفت خبر کنید که قاصد از کوهستان رسید است و کیلانی درگاه عم مصطفی
باشند و از آمدن قاصد خبر کردند بهلوان فرمود تا درون در آید و عمر بنی
بیک مصطفی برخاست پیش کرده درون برد و آن نامه بردست امیر بهلوان
خبر و کیهان داد و امیر نامه تمام بخواند و چنانکه این کلمات بگفت هر چند که من
نواستم که بدر و زما در زاده نوشیروان در ملک خود قرار گیرد و برانشویش

با دست چپ کند که میسر نمیشود پس روی بجانب نماز کرد و گفت که بهمن را بگوئی
اینک من رسیدم بمکه بعد از آنکه فرمود تا کس را خبر ندهد و نیز تمام مبارزان
در بارگاه حاضر شدند و امیر گفت ای باران در بارگاه من تخت بنویس و اکنون
چون نوشید و از برین عداوت جان بدارد من چند روز و یک ماه در باران
نشاندند و تخت بپایر بستند و قبا و شهر بار را بر تخت نشاندند و ز رمار
تثا کر و دند امیر خواجه در کرب جهان پهلوانی نشست همچنان نشست
و کردان دیگر در مقامها خود قرار گرفت جامه شادمانی در کردان شد
مدت چهل شب و روز در مجلس بودند بعد مدت امیر از کاوش حصار روان
وراه کوهستان پیش گرفت هر روز راه میراندند نزدیک کوهستان
رسید خبر بهمن رسید که حمزه نزدیک در کوه رسید پس بگفت
بهر خود را طلبید که او را هومان بهمن نام بود گفت ای پسر شنیده ام
که عرب حمزه می آید اکنون یاده هزار سوار بر و در کوه بکس و شکوه
صد مینه و دویست مینه بر ایشان بزن تا بالاد بر آمدن نتوانند
هومان بهمن بگفت فرمان بدر در کوه بیامد و راه بلبست چون فوج
عمر معدی رسید خواست تا بالاد کوه بر آید کوهستانیان سنگ
و شیر و ناوک و ناخ میفرستادند عادیان فرود کوه باستاندند
تا کردان دیگر رسیدند و احوال باز نمودند و از عمر معدی رسیدند

گفت که مسافران راه بسته اند و سنگها و تیرها میزنند و باران نیز میبارند
و هر قدر میزدند تا چه کند بهلول از راه عمر بن حمزه و در راه عرب دستگیر استاده
دید که یقین باز جبت واقع بگفتند پس عمر بن حمزه از اسب فرو داد و به
گرفت و تیغ بکشید بالا و کوه برآمدن گرفت کردان چون بدیدند استقامت
بل نیز پیاده شدند و بنال بهلول اترا داده برآمدن گرفت پس عمر بعد کرب یا
برادران برآمد چون کند و رسید او نیز پیاده شد و بالا برآمد و همان
فرمود که را تا سنگها در صد مین و دو سبت مین می زدند مبارزان
سپر و میکروند و بالا می برآمدند که بهلول اترا داده با سب باران بالا و کوه برآمد
میان لشکر کفار در آمد کشن گرفت و همان بهمن پشت کردانده گرفت
باد و هزار سوار که بخت برادر خود رسید بهمن گفت ای سپر چه کردی گفت
اول من رفتم راه لشکر عرب بستم دیدم که سرشک ایشان پیاده شد
تا سنگها و میفرستادیم و با سب و پس لشکرها دیگر رسید ایشان نیز
با سب و دیگر کوه بالا و رسید از اسب فرو داد و پیاده شد و سپر
گرفت و تیغ برداشت بالا برآمدن گرفت هر چند که سنگ و تیر میزدند
او را سود داشت و با سب سپر و میکروند و بعد عرب دیگر برآمدند
و میان ما افتادند و از کشته شدن آنها بر آوردند من ببردی از ایشان
که بختم بهمن چون این کلمات از بزرگانشید بخوبی و گفت ای حوام زاده

اگر نوزاده من بودی پس از چهار نفوس عرب رویش کرد و انیدی زوین گفت
 ای ملک بهمن آنچه از نفوس عرب حکم بودند همان را گناه نیست و زین بودند
 اگر که و لشکر عرب برآمد بهمن گفت ای یخنگ مرا حمزه بنیای چون مقدم
 لشکر عرب بیدار شد بهمن نظر کرد و علم سپاه افروخته و زبر علم مردی
 پنجاه چهارگزند کشیده و یگانان زانو کنند و طریق از کوششها و اسب
 بر گدشته برسد بهمن گفت ای یخنگ مرا حمزه این است یخنگ گفت
 این عمر معدی کرب است که سرش کرب عهده اینست بعد عمر معدی را جد
 بیدار شد بعد او اسودید و بیدار شد عقب او سعد بنی بیدار شد برین طایفه
 و برین نقطه چهل چهار برادران عمر معدی را می نامید و نام یک بهمن می پرسید و نام
 ایشان از یخنگ می شنید بعد ایشان مقتدر بن می شنید و مقتدر بن می شنید
 بیامدند و هفت جیش شاهی نمودار شد بنی بر جیش را مردی دراز بالا و چهل
 سوار شده بیدار شد بهمن گفت ای یخنگ مرا حمزه این است یخنگ گفت
 حمزه نیست این لغد هور بن سعدانش است یاوشه سرانند و دوازده
 هزار جزیره سرانند و رضا بن است بعد او با جیش مراتب قبول
 بن شهبال بیدار آمد بعد ایشان باد و جیش شاهی دیگر بیدار شد و گفت
 ایشان یکمانند یخنگ گفت شاهزادگان یونانند که راست گفتن خوش نام
 دویم و احمد فنوش بعد ایشان و و برادر را ایلریان بیامدند که راست گفتن

و بزم را استغفار بیدار شدند بعد از بیداری تار ترک و عمار ترک بیدار شدند
 بهمن هر یک را نام پرسید بختک بختیار سگ نابکار تمام هزار را یک گفت درین
 بودند که شاه هزارگان حطب بیدار شدند بعد از این در و چتر رسید بیدار شدند
 و در زیر چتر تا هر دو برادران خنک سوار ترکشها و کجا بختیار بیدار شدند
 بهمن پرسید که ایشان کیانند بختک گفت ایشان خسرو کار از نو شیر و ان اند
 بهمن سر بختیارید و در دل گفت که حمزه اندک مرد و نحو که بود بعد از این
 سیاه نو شیر و ان نمودار شد که ایشان شاه کا و کس شیر بار یک نو شیر و ان
 بودند بعد از این منتقال مغرب بیدار شدند بعد منتقال ریگان بختیار بیدار
 بعد ریگان سیاه مغرب نمودار شدند و زیر چتر مرصع بهلو ازاده عمر بن حمزه
 خنک سوار جویان کنان می آمد بهمن گفت مگر حمزه این سبب بختک گفت
 این بهر ترک حمزه سبب بعد بهلو ازاده با سیاه سعد بن عمر مد اند
 بعد سعد آواز بانگ دور باش و در بستر می تمام
 بهمن گفت مگر حمزه می آید گفت حمزه نیست این بهر حمزه
 داده است درین بودند که صد بیت چتر باو است
 مرصع قبا و شهر بار بر تخت نشسته نمودار شد کل کردان عرب
 نهادند و دعا و ثناء و یا و ه گفتند بهمن گفت اگر در جهان حیات دارد
 حمزه دارد درین گفتار بودند که آواز دور باش عمر امینه زمیر بر یک مشتقانی آید

بهمن گفت این چه آواز است بخنگ گفت عیار جلای آید که پیشتر شده است ز زبان
عزیمت پدید آید پس دوازده هزار بنده زرین کلاه و زرین قبا و زرین کمر
اسپان ناز و نربا بر دست گرفته پیدایشند بهمن گفت ایشان سوار
چرا میشوند بخنگ گفت چون صاحب ایشان پیاده است ایشان سوار
پیاده میشوند بهمن تبسم کرد که آواز علم از دماغ یک برآمد بهمن گفت این آواز
حبیب بخنگ گفت این آواز علم حمزه است برآمدن آن آواز از خیمه
شهریار و یک هشتاد و یک هزار دکان بهلولان و گردن کشان و جلد کشان
پیاده شدند پس آن علم نمودار شد وزیر علم آفتاب اهل عرب صاحب
هفت کشور حمزه عبدالمطلب بن عبدالمنف پیدایشد امیر المومنین حمزه
بایانده برادر وی هزار بنده نیمه حبس و روی و هند و می پیدایشد
آمدن بهلولان که گردان عرب سر بر زمین نهادند و بهمن نیکو درامیر نظر کرد
و گفت حمزه مردی کونا است اما کار ناممکن برآمد است و روی
روان آورد و نوشیروان را گفت ای شاه امروز فرو دادم
دبانه راه آمد است اگر من بروی تو بیایم خلاصی گویند
حمزه طول راه بود پس فردا بخنگ گفتم شاه هفت کشور نوشیروان
بن قباد فرمود تا طبل بازگشت زدند لشکر آمدند آمدند امیر نیز
بدولت دربارگاه خود فرو آمد و عباس را گفت تا نام بجای

۱
ملک بهمن بنویسید امیر المومنین عباس رضی الله عنه نامه نوشتن آغاز کرد اول
بنام خدای تبارک تعالی و مدح خاندان ابراهیم پیغمبر از پیش حمزه عبدالمطلب
برنو که ای ملک بهمن از جاست ضابطه گوستان بدایه واکه به پیش من آن
حمزه ام که هزده سال در کوه قاف با دیوان و بریان و اهرمن و نشانی
و اسب سران و کاه سران و شیر سران و سگ سران و شیر سران و بلاماء
دیگر در زیر شیخ آورد و امیر المومنین انظر و ادو سلامت بیرون
آورد و چندین نشان و شاهزادگان را حلقه بکوشش کرد و چندین هزار
کافران را از تخت تخت تابوت رساندم و با نوشیروان هیچ بدی
نکردم و امر را بطوع رعیت بدامادی قبول کرد و بعد از آن چندین بار درین
بکشت و غیبت من باز و بین و کافران دیگر بار شده هزده سال دنبال
حرم من کرده چون من از کوه قاف آمدم آن نیز عفو کردم و او را در مدین
قرار دادم درین وقت او بکفنه زد و بین و بختک ناپاک را که از آن دیگر
از من بکشت و برای تلف کردن تو بنیاید دست اکنون بجز و مطالع
این نامه با نوشیروان و با کافران دیگر بهم بدرگاه ما حاضر شوی تا سر حمله کردن
عرب کرد و اگر ازین شرایط رو بگردانید و عدول نمائی روزگار شود و اند
چون نامه من بشد امیر گفت این نامه که می برد عمر امیه زمیری است عطفی
با صفا گفت که منست امیر فرمود ترا بر سالت بهمن نخواهم فرستاد

زیرا چه شنیده ام که بهمن نامور است نباید که تو او را بدانی که این
نامه را بر تو که جفا داد و قبول کند و او را از بخاندن حرمین حمزه برخاسته
بدر سر زینین نهاد و گفت این نامه من بر من و جواب این نامه بیارم
ایم نامه بر دست هر داد و گفت بر و بخدای سپردم و هلو ازاده از بارگاه
بیرون آمد و بر خاک اسحاق توار شد و دستش را گرفت که گفت بر انداخته ام
از و پیش بدید که کلمه بانان لک فریاد کنانی می آیند و هلو ازاده گفت
ای کلمه بانان این چه فریاد است گفتند ما سپانی می خوانیم که می بینیم
هومان نام نباید نام اسپان می شناسد که ده برده هلو ازاده گفت
تا بجای رفته پس کلمه بانان گفتند او هنوز نزدیک است برین حمزه بانک بر خاک
اسحاق زد و قصد هومان بهمن کرد و یک طرفه العین نزدیک او رسید
و نعره زد و هومان چون دید که تنها لواری آید با فوج خود بیست و هلو ازاده
گفت ای کافری که این چه کار بود که تو کردی اکنون جان از من بجای بری
هومان گفت تو کینه هلو ازاده گفت اما حرمین حمزه ام هومان گفت ای عوی
زاده هوشدار می و شیخ از بنام یکشید و یکسید هر را بر کرد و هلو ازاده
یکدست بر سر آورد و هومان بهمن شیخ بر سر زد و هلو ازاده شیخ
را با سبک بر سر زد و دودال کرا و گرفت و بای از زکاب بر کشید
و صیاد او را حن لکت زد که از او از زبانه زده کام و در افتاد پس هلو از

۲
پرسید و بگردانید و گفت ای کافر چه کنونی چه میگوی بر زمین زخم هومان
ای بملوانزاده اگر مردی و هر که مرا امان ده بملوانزاده که هسته او را فرو
آورد و بر زمین بگذاشت و گفت برو هر جا که میخواهی هومان در باب
بملوانزاده افتاد پرسید تو کی میروی عمر بن حمزه گفت بر سالت
بدر تو سپردم هومان گفت اگر مردی این سرک بنگشای بملوانزاده
گفت نخواهم گشت و هومان رفت و در شهر خود درآمد و در بارگاه
پدر خود رفت بملوانزاده جمله اسبان را تسلیم نگاهبانان کرد و خود
راه سمت بارگاه ملک بهمن رفت چون پیش دربارگاه رسید
خبرگید که عمر بن حمزه بر سالت آمده است حاجبان بدو دیدند و از آمدن
عمر بن حمزه بر بهمن و بنوشته و آن خبر گفتند بهمن فرمود تا درون درآرند
بملوانزاده را درون بروند بملوانزاده گفت السلام علیکم ای خواجه بزرگوار
و دانش و رای خواجه گفت علیکم السلام ای فرزند نور دیده بهمن گفت
ای پسر حمزه بوجوب باو ده هفت کشور و زیر را چرا سلام گفتی بملوانزاده
گفت سلام من بر او است بشناسد خدای عزوجل را پس نامه بردست
بهمن داد بهمن نامه بگشت و خواندن گرفت بعد خواندن نامه را باره پاره
کرد بملوانزاده گفت ای ملک بهمن بکنم که امیر مرا تحمل فرموده است
و اگر نه که در این زمان تمام کردم بهمن گفت ای هومان بزن این غریب

فصول را هوامان بفروخت تیغ بکشید و حمله آوردن حمزه دست او
با تیغ بجم در هوا گرفت و مشت در رک کردن او چنان زد که در زمین
افتاد و نام برادر همین بود او تیغ بکشید بهلوان زاده او را نیز بفرس
یکمشت در زمین غلطانید همین کوچک نام برادر خود بود او از کس
برخواست و شمشیر بر بهلوان زاده بگذارد او را نیز زخم کمان بخلطانید
گفت ای ملک همین جلتم روزی بر کفها بداشتم که تیغ از نیام نکشیدم و اگر نه
تماشای میکردی که جوی خون در بارگاه نوروان بگردم همین گفت آری
ای پسر حمزه هر چه میگوئی صد چندانی آفرین بران پدر که ترا پرورده است
و آفرین بران مادر که ترا زاده است پس فرمود تا خلعت بپارزد که
همین خلعت بپاوردند همین برخاست و خلعت بدست خود بپوشید حمزه
پشت بند و گفت حمزه را بگوئی که میان ما و تو جنگ است لایق است
که آمد و نماید بهلوان زاده از بارگاه بیرون آمد و بر خشک اسبانی پیغام
سوار شد بخدمت بهلوان آمد و سر بر زمین نهاد بهلوان برخاست
سر اسب را کنار گرفت و احوال باز پرسید عمر بن حمزه تمام کیفیت
عرض کرد امیر تبسم کرد و فرزند را بنواخت روز دیگر طبل خجسته زدند
هر دو سیاه سوار شدند و میدان بیاراستند تا کدام مرد آنراک
میدان کند و با کدام مرد نام خود را عیان نکند بهلوان زاده از اسب

فرود آمد پیش پدر خدمت کرد و گفت اگر فرمان باشد در میدان روم انبر گفت
برو بخدا سپردم عمر بن حمزه برخاک اسحاق نواز شد و در میدان آمد شریب
جولان نمود بسم فرشت خاک بر چرخ کرد و در بقیع نشاند و نعره زد که ای کافران
که آرزو مرد داشت در میدان من بیایید همان سپهر من روی در میدان
آورد و در نزد قبر پوش زین بکشید و اسب بر کرد و در سپهر بملو انزاده
جنان زد که اول زان در میان صد افتاد هر دو سپاه شنیدند مردان
عالم گفتند اگر این مرد صد کند دست و لیکن درین گز بر خط است انکاست
و باز وی بملو انزاده زرنه تنبید و جنبید بوقت باز گشت دست در کرد
و دوال که همان بگرفت و از اسب برداشت و همچنان برداشت
پیش امیر آورد و بگذاشت بملو ان او را فرمود نگاهدار تا باز در میدان
رفت و گفت که آرزو مردون است بیایید برادر همین روز در میدان
آورد و تیغ آورد کرد و دویم دست در اند کرد و دوال که او بگرفت از اسب
بر سر برد و بگردانید همچنان پیش امیر آورد و بگذاشت باز در میدان
آمد بسیار طلبید همین کوجک در میدان در آمد و در انبیر بملو انزاده است
همین خود را طاقت نماند و نعره زد و اسب در میدان راند و گز نه هفتصد تیغ
از قبر پوش زین بکشید بالاد بر بملو انزاده سپهر بر سر آورد و دایم دعا میکرد

که ای فرزندم را ازین کار نگاهدار که بهمن گرز بر سر آورد یک علم انش
از گرز و سپهر در فلک چیده سید و شست رگ خنجر در این چرخند و از
هر سوی بهلوانزاده قطره خون چکید خنک اسحاق در ناله آمد بهمن باز گشت
و گفت ای عرب زاده هنوز زنده بهلوانزاده گفت من زنده ام بفرمان خدا
زنده و باینده که هرگز نمیرد بهمن گفت اکنون توجه بر من بیا بهلوانزاده
گفت ترا هنوز دو حمله دیگر است آن نیز بیا پس دو گرز که مان گرم دیگر
بهمن از جانب بر سپهر بن حمزه زد بهلوانزاده هزار دشوار زد و در پس
نوبت بهلوانزاده رسید گرز هزار رسته بر کشید و خنک اسحاق را بر کرد
گرز بر سپهر بهمن فرود آورد بهمن از جانب زد و میان ایشان گرز دیگر زد
چندان شد که آفتاب در قطب فلک رسید راست بستاند بهمن گرز
در زمین زد و تیغ از نیام بکشید زخم تیغ در میان ایشان چندان شد
که تیغها بر دست ایشان مانند آره کردید پس دست بر تیغها بردند تیغها
بر دست ایشان مانند خلال فراشان بر بخت پس دست بر کند و فریجه
بردند و گره بیکدیگر افکندند و اسبان بر کردند طاق بر آمد هر دو کنند
بگشت پس دست برد و ال گره بیکدیگر زدند چندان زد و کردند که هر دو
اسبان را نو بر زمین مالیدند و هر دو مبارز را پاد و شدند و زور میکردند
ز این فتح بودند و او را نظر نا شب افتاد بهمن گفت ای سپهر حمزه که فرین هزار

بر دست و بازو و با در کف و شب افتاد و شب برای آسایش است
باز کرد و فرار گیر باید که در صبح صادق بیای و در میدان حاضر شوی یا باز هم یکدیگر
جنگ کنیم عربین حمزه گفت نواول باز کرد و بعد نوسن پشت بگردانم همین گفت
ای عرب زاده اول من از پیش تو چگونه خواهم رفت پس دست برد و اول کمر
همیکه بگردان زد و در زور زد تا یکپاس شب بگذشت بهمن در باب
که بهلول از زاده پشت داد و نیست دست از کمرش برداشت و بر کرد
سوار شد و باز رفت کوه سها و آسایش زد و در هر دو سپاه فرو دادند
نوشید و آن شریفها بر همین آورد و بهمن گفت برین سخن کنید که شریف مرا برید
و اگر نه من چه کار کرده ام که شریف به پوشم ز و بهمن گفت جز ملکات نمی
که نوازند مثلاً بل آن عرب شود و بهمن برخاست شریف پوشید و بهلول از زاده
چون از میدان بیامد امیرالمومنین حمزه فرمود که فرزند را کنار گرفت و بسیار
منواعت گفت ای پسر بهمن را چگونه در باغی عربین حمزه گفت یا امیرالمومنین
در جهان درین زور مرد باشد پس امیر فرمود که فراتعالی بهمن که اسیر شده اند
پیش آورد و یقومان امیر اسیر را پیش آورد و بهلولان گفت ای هوامان بهمن
وای بهمن کوچک وای بهمن زردشما را پس برین چگونه رفت ایشان گفتند
چنانچه مردان را مردان بکسیدند بهلولان گفت مردان عالم گفته اند مرد و باش
با و خدمت مرد و باش بگوئید خدا برکات و دین منور را بهم خلیل الهی بر حق

کوهستانيان گفتند يا امير ما را تا آن زمان موقوف دار که کار بهمن بکشد
هر رايجه که بهمن رود ما نيز بدان راه رويم امير گفت پس روشن باش
چه نفع دارد تا خلعتها بپوش بندند و بکمان اسب دادند و معذرت کردند
تو را بنان بهمن خوششان و خورشان بر بهمن آمدند و در باي بهمن افتادند و احوال
باز نمودند بهمن گفت هر اينده حمزه مرد ميدان ست آنچه مردان کنند او کرد
پس آن شب بروز بدل کردند **بیت** روز ديگر کين جهان پر غرور
يافت از حربه خورشيد نور زک روز آخر با زرين سپهر هندوي شب
بر نيخ افکند سر آن کينه جوي وند خواب دوشين برآمدند انکه خلعت
و کتبه بکا خداست عز وجل افتاب خوش رنگ سر از دريچه خراب
بر کوه و بر دريا و بر سنگ بتافت عالم فلما في را بنور منور کرد انده خزنده
و جنبده مورد مرغ و ماه از خواب دوشين برآمدند هر دو سپاه
آواز طبل جنگ برآمد بفرمان رسيد ميسره و ميمنه قلب و جناح را بباران
مردان در ميدان در آمدند و مقابل بکديگر ايستادند تا کدام مردانک
ميدان کند و با کدام مرد نام خود را اعيان کنند تا کاه ملک بهمن ارجا بکند
در ميدان را ند و نغره زد و گفت ابا عريان کرا آر زور مر کسب و ميدان
من بيايد که شير سپاه سرانديپ کند و رين سوادشاه از اسب فرود آمد
و پيش پهلوان سمر بر زمين آورد و گفت اگر فرمان باشد من در ميدان روم

ایم گفت برو بخدا بسپردم پس با جوار و بار هند بر پشت پیل مشکو سی
سوار شد و کز زمین فکته می بر گفت نهاد مقابل حرف پاست و بهمن گفت
ای عادی چه نام داری نام خود بگوئی تا بنام گشته نگر دی ملک سرلایب
گفت نام من امانده هور بن بعد آن بهمن گفت خوشش میگوید پوشتار
کز بر سر لایب هور بر زد که اگر بر کوه رسیدی سر می شندی و لیکن دست
و بازوی ملک سرلایب بچند بهمن باز گشت و گفت ای لایب هور مردی درازی
و بی قوت سمنک داری اکنون قوت تست بیار تا به داری لایب هور پیل را
بر انگشت و کز بر سر بهمن فرو داد و در بهمن نبرد و کز در زمین اینان
جندان شد که وقت عصر شد بهمن کز بر زمین زد و دست و پا کرد و دال کر
لایب هور گرفت لایب هور نیز دال کر را و گرفت جندان روزی که رسید پیل
زافور زمین مایند هور و مرد پیاده شدند و در زد و شدند کاچی لایب هور
اورا بران می کشید و کاچی بهمن لایب هور را بران می کشید تا شب افتاد بهمن
گفت ای لایب هور شب برای اسایش است باز که در ناز شود به بهمن گشت
باری میداد لایب هور گفت اول تو باز که دنامی نیز از میدان باز و م بهمن
گفت تا من باز نخواهی گشت این هر که باز گشتی منیت در سبب لایب
و ممت سپاه خود بر اند ملک لایب هور نیز پیل سوار شد و از میدان پیامد
طلل باز گشت ز دند شکر فرو دادند امیر ملک سرلایب را بر رسید که بهمن را چگونه

در یافتن لندهور گفت چنانچه بهلوان فراده گفت است همچنان در یافتن خون زور
و یک شکر طلبها کوفتند خوشتران وحشی بر شفتند و و لشکر یکا از برای
خدای رسول و دیگر برای لایق و منات بپارستند تا که ام مردان
میدان کند و پاکدام مردان خود را عیان کنند بعد برین بودند که گرد آمد
لشکر پیوسته عزم بدوید و از یکی پرسید که این قافله کیت کفتند
قافله نیست لشکر لندهور برین میدان است که از او فریاد لندهور گویند
از خاک بندی کیدم و بدید گفت ای لندهور آمدن سپهر مبارک باد لندهور
استقبال کرد و سپهر را پیش کرده بخدمت امیر آورد و دریا پیش انداخت
بهلوان از اسب فرو آمد فریاد را کن کر گفت و سرش بر سپهر فریاد
لندهور گفت اگر فرمان باشد در میدان روم امیر گفت نه هنوز آب طعام
لشکر مانخورده من ترا چگونه در میدان رفتن حشمت کنم لندهور گفت
یا امیر رفتن بیده بهلوان گفت برو بخدمت امیر و بس فریاد وین لندهور
بر پیش نشست و در میدان آمد و مقابل چون از جانب بستاند ملک
پرسید ای دراز تو کیستی که هم امروز بخنجر پیوسته و همین زمان برای
جنگ آمدی گفت من سپهر لندهور ام و مرا فریاد وین لندهور گویند همین
بدربت باری بهلوان است ترا نمیدانم چگونه هستی و کز یکشده و حمله
بر فریاد آورد و فریاد غرب کز آورد و کرد و همین گفت که هم زور دید

دو ایند بهر اینچنین باید تا نام بدر بر آید و دست بر سر که نزار و دست بر
زیر که نچو و نچو نش بر سر پس گز در گز میان ایشان چند اند
که میان روز و یکو دید بهمن از غصه چون مار چید و گز بر خاک زد و
بر تیغ برد و فرمود نیز تیغ از بنام بکشد زخم در زخم میان ایشان
چندان شد که تیغها بر دست ایشان مانند آره گشت بجای
ظفر خود افتاب فرو دشتن گشت طبلها اسایش زدند که با ارم
گاه خود آمدند امیر عرب انشب با فرمود بهانه می منجر و و شادی
میکرد تا صبح و میداد از طبل از سپاه کفار برآمد امیر نیز فرمود
تا طبلها و جنگ بر نشد لشکرها وار شدند میدان بیار بستند بهمن
از جانب روی در میدان آورد و حرف طبلد بعد از میان پوشیدند
عمر معدی کرب از سپ بر زمین آمد و امیر را خدمت کرد و گفت اگر فرمان باشد
در میدان روم بهلوان گفت برو بخدای سپر و دم عمر معدی کرب ز شک
عادی گوار شد و در میدان درآمد بهمن چون او را بدید گفت ای مرد فربه
نوکستی نام خود بگو تا بدنام گشته نکر دی بل عادیان گفت مرا عمر معدی کرب
گویند و مرا لشکر امیر عرب بنام بهمن گفت حره بغایت ناوان مرد است که با همچون
فونی را سر لشکری فرموده است نوحه لایق لشکری ترا نش بری باید فرمود
تا بر طعم خوری عمر معدی کفندی که هستی از با نچو را کرد و آری من

الابق آتش نری استم و لیکن نوالدنی آن است که کوان بجز این بهمن گفت ای شکم
بزرگ هوشت در این گفت و گز از تو پوش زین بکشید اسب گوه بیکر کاب کرد
عمر معدی سپهر بر آورد و کرد ز سپهر جهان زد که آواز آن صد اور جان افتاد و اسب
عمر معدی کرب در نا آمد و در نه روی عمر معدی آب جگید و لیکن خود را مردانه داشت
و بانگ بر بهمن زد و گفت ای کوهستانها هوشت را در کرد و کرد و گاه بهمن جهان
فرو داد و که بهمن جوان مار پیچید و بار کرد و از غصه او کرد و بیکر بر عمر معدی کرب
بلحا و بان بزار و شواری و سخنی زد و کرد پس کرد و کرد ز میان لب آن جهان
که اندک با آفرین که دند سلاج و بیکر شدن هیچ یک کار در کار نمیشد پس
در کمر هیکل یزدند بهمن زد و کرد و عمر معدی را بد و زانو رساند بلحا و بان هر چند
خواست که استاده شود غی توانست و داشت بر خنجر ای بهمن فرو داد و در
خون از خنجر آرد روان شد عمر معدی زور کرد و باستان داشت زدن گرفت
بهمن بغایت تنگ می آمد و امیر المومنین حمزه بخندید و گفت که عمر معدی سست
شده است که بهمن را داشت میزند بهمن کوهستانها بود داشت زدن نمیداشت
عمر معدی از عرب بود داشت زدن و نیزه کرد و اندان جنت گرفتن حتی عرب بود
نار شب افتاد و طبل با زشت زدند هر دو سیاه فرو دادند و بهلولان جهان خسرو
کسبمان عمر معدی را کن گرفت و گفت ای بلحا و بان بهمن را چگونه دریافته عمر معدی
گفت با امیر یک جز آواز بلند بود ز بادت سست چون روز و بیکرند و جهاد

پیار استند بهمن رو در میدان آورد استغفار نوش بل امیر را خدمت کرد و حضرت
رفیق میدان طلبید بهملوان گفت برو بخدای سپهر دم استغفار نوش در اسب روی
سوار شد و در میدان آمد جولان نمود و دست در جنگ بردنائب افتاد هر دو
جنگ کردند نه این را فتح بودند نه او را ظفر هر دو باز گشتند روز دیگر باز بهمن در میدان
آمد و مبارزه خواست از جد امیر را خدمت کرد و حضرت رفیق میدان طلبید بهملوان
گفت برو بخدای سپهر دم از جد در میدان آمد بهمن پرسید ای عرب چه نام دار گفت
مرا از جد نام است برادر عمر معدی که هم بهمن گفت باری برادرت بهملوان است ترا
نمیدانم چگونه این گفت و کرد کشید اسب را برابر از جد بر کرد از جد سپهر بر آورد
که ز بر سپهر رسید که او از آن هر دو سیاه شنیدند دست از جد بلز زد که ز بر سپهر
بر کردن اسب آمد اسب خود را بر زمین زد از جد خواست تا بر خیزد بهمن حجت زد
بر سینه از جد نشست هر دو دست از جد بست در لشکر خود آورد و باز سوار شد
نفره زد و گفت که آرزو مرا کسب در میدان بیاید اسود تیغ بر کشید و میدان
در آمد تیغ بر بهمن گذارد که بهمن تیغ را با سبب سپهر زد که بهمن او را نیز بست
بس سعد جان بد میدان آمد نضره بر بهمن زد و موازنه چهار انگشت نضره بردان
بهمن نشست بهمن دست انداخت و نضره از دست بستند و سنان از زو
دور کرد و در کمر سعد جان به چنان زد که در خاک افتاد بهمن او را نیز بست
راوی را وایت کرد استخوان کثابت حکایت کند بهمن از جاسب گفت جلاد

عمر معد بر لبست شب افتاد طبل باز گشت زدند هر دو سپاه فرو آمدند
 ابرو آنرو غمناک بودی عمر ایستاده چون بهلوان از غمناک بدید خدمت کرد و گفت ای
 بهلوان جهان دل فارغدار باید که خوشش باشی من میروم تا بهلوانا ترا بیارم
 و از یارگاه بیرون آمد و لشکر کفار رسید خود را بلباس جاسوسان بستاد
 بهمن دران روز خوش و خرم در بارگاه نوشیروان فرو آمد و کرسی جهان
 بهلوان بنشست یاران ابرو را پیش آوردند بهمن رو بر بجانب نوشیروان
 آورد و گفت ای شاه جهان در حق یاران امیر حمزه چه حکم میکنی نوشیروان
 گفت هر یکا بلای اندر جزو که تواند بستن بفرمای تا ایشان را کردن زنند
 آن عرب حرام خولان نقصان شوند پس از زوین بر سید ای شاه نهاده
 ایشانرا چه باید کرد زوین گفت حکمی که نوشیروان کرد همان حکم است
 پس رو بر بجانب یخک کرد و گفت ای یخک ایشانرا چه کنم یخک گفت
 بگو تا بردار کند پس رو بر بجانب خواجہ نزر جهر کرد و گفت ای خواجہ ایشانرا
 چه باید کرد خواجہ گفت رای رای باشد هر چه مردان کرده اند بکن پس
 رخ بجانب هومان آورد و گفت ای لیس وای برادران این عریانرا
 چه باید کرد ایشان گفتند هر یکا را پوست باید کشید و در عرب باید فرو
 تا بهیبت تو در دل عریان افتد بهمن گفت چون پس حمزه شما را گرفتار
 کرده نزد حمزه بر شما چه کرده بود ایشان سرفرو کردند و گفت از یخک

روزگار که در حق شما انجان کند شما در حق یاران او اینچنین بگوئید که روایا
فرمودند مخلصان را آوردند که آن خلعت آوردند بهین بدست خود بندد و یاران را بر
یکت و خلعت پوشانید و هر یک را اسب بداد و معذرت کرد و یاران را بر اسب
دعا جان ملک بهین گفتند و از بارگاه بیرون آمدند عمر امیه گفت شاد باش
ای ملک بهین تحقیق نومرد هستی که مردان اینچنین کنند که نوکر دی بهین گفت
نوکیستی که اینچنین بگوئی گفت انا عمر امیه هستم من بر این آمده ام که تو در حق
یاران چه کنی که نوکشتن میفرمودی من این را میسر نماندم انا نولطف
به اندازد کردی و حمزه را شرمند کرد و اندی این بگفت و از بارگاه بیرون
آمد و با لشکر امیر پیوست و برابر یاران بخدمت امیر المومنین حمزه آمد
بهدوان چون باران را بدید از کرسی برخاست هر یک را کنایه گرفت و احوال
باز پرسید و خلعت پوشانید عمر امیه تمام کیفیت عرض داشت امیر گفت
هر این مردان همین گفتند که ملک بهین کرد و روز دیگر هر دو سپاه طبل
جنگ زدند ناموران در سلاح شدند میدان بیاراستند بهین را به
جولان کنان در میدان آمد و غره زد و گفت که ای حمزه این زن کا نرا
چه میفرماید اگر مردی خود در میدان یا امیر سلاح پوشید و بران شود و یاران
سوار شد در میدان در آمد برابر بهین بایستاد بهین گفت نوکیستی من
حمزه را طلبیدم نوکجا آمده امیر گفت انا حمزه عبدالمطلب بهین گفت حمزه توئی

همدین جیت حب است فد و قامت چندین مبارزان را چگونه خلقه بگوشت
کردی امیر گفت در فد و قامت من چه شکری در قدرت خدای من نظر کن به گفت
هوشداروی و کر ز قر بوشن زمین بر کشید و امیر المومنین حمزه سپهر بر آورد
بهمن کر ز بر سپهر جهان زد که آواز آن هر دو سپاه شنیدند مردان گفتند اگر
این مرد صد کند رست ازین کر ز خطر است ولیکن بجنبه دست و بازو
امیر و ب بهمن گفت آفرین باد ای حمزه اینجا من کر زم زد کردی امیر گفت و حمله
دیگر نمودم آن نیز بیا بهمن ضرورت دویم کر ز بز و بهلولان زد کرد پس کر ز
سیدم روزی که شمس قیام در بازو او داده بود بر سر دست آورد و کر ز
بر سپهر امیر فرو آورد و امیر کر ز او با سبب سپهر زد کرد و خود کر ز نام ندیدان
از قر بوشن زمین بر کشید و نام خدای عزوجل بر زبان راند و منقر را بر کرد
کر ز بر سپهر بهمن جهان فرو آورد که از ضرب کر ز که از سوار است کس
نشکست بهمن در خاک افتاد و تیغ بکشید تا بر افتوزند امیر یک پایاده
است با پس پشت خود انداخت بهمن آن تیغ بر سپهر امیر زد امیر المومنین حمزه
سپهر جهان کردانید که تیغ بشکست و مشت بر دست بهمن ماند آن مشت
بر روی امیر حمله کرد و امیر اشارت تا زبان زد کرد و مشت در خاک افتاد و عمر ای
بد و بد مشت بر داشت در زنبیل خود انداخت بهمن گفت با عمر در آن
من یک لکه دنیا خرج شد و من تو را کی میبری من ده عمر گفت من

حکم دارم که هر چه در میان بشکند ملک من باشد همین گفت ای حمزه این چه میگوید
امیر گفت این همه وقت برداشت از دستیدن کیست نتواند همین هیچ گفت و بیخ
و بکشید آن نیز شکست مشت بردست همین مانند همین مشت و زرش خود
از اخت عمر است گفت که خوشم چرا بر خود نگاه میداری همین گفت همان یک است
عمر سنگ زد و گفت امیر گفت ای عمر همان است که ملک همین میگوید نوز با تو
مکن عمر ساکن مانند بمن دست بر نیزه و شمشیر پنج بند بر دو کرد و سر بردانند
جوخ بر سینه امیر حاکم و بهلولان دست انداخت نیزه اش از میان گرفت
زور کرد و دست او بدست خود کرد و سنان نیزه و در کرد و سر بردانند
و در کمر همین نیزه نیزه قطعه شد همین از زمین صدمه بخند پس دست در گشت
یکدیگر بردند و در کمر همیکدیگر انداختند اسپان را بر کردند و نظراتی بر آمد هر دو
بشکست هر دو باز گشتند دست در دوال کمر همیکدیگر زدند چندان زد و کردند
که هر دو اسپان زانو بر زمین مالیدند هر دو مرد پادشاه شدند و زور میکردند
امیر هر بار همین را بدو زانو همیکشید همین زور میکرد و اسناده میشد شب
افتاد و مشعلها بر افروختند فوجها از دیگ آمدند امیر را همین گفت ای امیر
باز میگردی یا جنگ میکنی بهلولان گفت حکم بردست مشت همین گفت هم اینجا
طعام و شراب بخوریم و در زور شویم بجنگ کرایار و بدلیس هر دو در کمر سپاه
خود نشستند طعام در آوردند و خوردند و قدر بر برداشتند چند کمان بیاض را